

پیشینی زیرین
گهپی دوور له قین
خه بهردار

(۳ - ۳)

ستران عهبدوڤلا

2026

پیشینی زیرین، گهپی دوور له قین (خه بهردار)

ستران عهبدوڤلا

له بلاقراوه کانی (دیجیتال دهگمه)

-0-

له م کتیبی سییه مه له کوردستانی نویی - ههفتانه دا
هه ندیک شیوهی هه والسازی و توانجی لوبنانیم
کردوته مۆدیل، به لکو رۆژنامهی کوردی له سهری
بروا. گشتی ئه م کۆکراوه و ئه م به ره مه ی لی
که وته وه.

ناوم نا (پیشینی زیرین، گهپی دوور له قین) تا مانا
بدا به ده سه ته وه نوو سینه کان کۆن و دیرین، هی
رۆژانی پیشین که قه له م ده ی توانی هه موو شتیک
به ناوی رۆژنامه نوو سییه وه بلی بی ئه وه ی ناو نیشان
و پله ی سیاسی وه کو ئیستا بیته کو ت و که له پچه ی
ده ست.

پیشینی زیرین
گہپی دوور له قین
خبردار

پیشینی زیرین
گه پی دوور له قین
خه بهر دار
(۳ - ۳)

ستران عهبدوللا

به‌رگی ههر سێ کتیب، به‌په‌رموچی هونه‌رمه‌ند شیرکو خانزادی و له‌سه‌کوێ مه‌شه‌وره‌وه،
به‌ئیزنی خاوه‌نه‌که‌ی وه‌رگیراوه. سوپاسی ده‌گه‌م

ناوی کتیب: پێشینی زێڕین، گه‌پی دوور له‌قین (خه‌به‌ردار)

نووسه‌ر: ستران عه‌بدوڵلا

دیزاین: شوێش ئه‌حمه‌د

ده‌زگای بژارده‌ی (ده‌گه‌م)

له‌بلاوکراوه‌کانی دیجیتاڵ ده‌گه‌م (5)

جیروکەکه بـ بـ بنجینه و بـ بنهما نییه

تەمەنى ئىدراكى ھەقايىق لاي نووسەر، كە ئىدراكى ھەقايىق ۋەك شىخ
رەزا دەيفەرموو مومكىن نىيە، ھاوشانى بەشدارى رۆژنامەۋانىي و ھاتتە
دونيائى نووسىنى سىياسىيەتى. كە دەمەۋى باسى بەشدارى سىياسىي بگەم
ھەر دەبى باسى بەشدارى رۆژنامەۋانى بگەم. لەم باس و كۆرەدا زۆرم
نووسىۋو ە زۆرم چاپكردوو. لە پەنا باسى جىددى و شروڧەى قەلەو
قەلەۋو، ە كاروبارى رۆژنامەنووسىي توانج و سىخورمە و لاقرتتشى گەرەك
بوو. بەتايىبەتى كە رۆژنامەنووس لە كايەدا ھەم نووسەر و ھەم كارگىر
و ھەمىش نفىسكارى رۆژنامە و گوڧاران بىت. ھەندىك جار دەزانى
ھەر شروڧە و باسى جديدى بەس نىيە، قسەى نەستەق و توانجى رەق
و تەق و كاريكاتىر و تىرى گەپچارىش پىويستە. ئەمانەى لىرە لەم سى
كتىبەى لە يەك جلد بەناۋى (پىشىنى زىرپىن - گەپى دوور لە قىن) بلاو
بوونەتەۋە. بەشىكن لەو جورە نووسىنانە كە لەسەر زىزىبون و عاجزىبون
و لىكەندەۋەى جىددى نەكراون و ھەر دەبى لە مەكان و زەمان و سنوورى
مانائى خوڧى لىك بدرتتەۋە.

به‌شى يه‌كه‌مى برىتييه له‌ كۆمه‌ڵىك نووسين كه‌ ده‌شى ناوى به‌يت و بالۆره و لاواندنه‌وه‌ى گالته و گه‌پى لى بنىم. كه‌ ده‌شى وه‌ك (مه‌والى) عه‌ره‌بى بىت. به‌شى دوه‌ميش هه‌روا و دياره سىيه‌ميش كورته توانجه ئه‌م ته‌رزه له‌ رۆژنامه‌گه‌رى دونيا باوه و كاتى خۆى له‌ رۆژه‌لاى ناوه‌راست رۆژنامه‌گه‌رى عه‌ره‌بى و ئىرانى پى ده‌ناسرايه‌وه. له‌ ئىران (عه‌لى

ئەكبەر دھخدا) ئەوھەندە توانجى واى نووسى بووھ خاوەن فەرھەنگى وا كە خزمەتى ئەدەب و زمانى فارسى پى كەرد. لاى تورك نازانم كى بوو؟ مەگەر عەزىز نەسین لە چىرۆكدا بىخەینە بابى رۆژنانووسى تەنزهوھ. لاى عەرەب لە عىراق تا لوبنان ھەبوون. عىراق كوردىك كەردى (نورى سابت) كوردى سلیمانى بە ناوى حەبەز بۆزەوھ قسەى نەستەقى بۆ شاعیر عەبۇد كەرخى دەسەندەوھ. لە ميسر ئەھلى تەقواى وا زۆر بوون. بەیرەم تونسى خەبات و مەنفا و گالئە جاپى وا تىكە لكەردبوو مەشھورى گشت عالەمى (ئوم دونیا) بوو. ئینجا ناوى تریش ھەن لە ئەحمەد رەجەبەوھ بۆ مەحمۇد سەعدەنى و ھى تریش.

لە لوبنان ئەم ژانرە و ھى دىكەش كە توانج و دیاڵوگى گالئە و گەپە وا باوھ بۆتە بەشێك لە ئەزموونى رۆژنامەگەرییان. لە رۆژنامەگەرى كوردیش بە یارمەتى كاروانى شیعرى كوردى نەرىتى وا دەبینین. لە نق و جفەكەى عەبدوللا گۆرانەوھ بۆ گالئە و گەپەكانى فایەق بێكەس تا بەشى تەنزی پەندەكانى پیرەمێرد لە رۆژنامە و ئینجا دیوانى شاعیرانیشتا دەبینرێت. ھەژارى موكریانى لە رۆژنامەى خەباتى برايم ئەحمەدەوھ و ئینجا رۆژنامەى (كوردستان) ى سەرنووسەرێتى مام جەلال ئەم شىوازە رۆژنامەوانیە شیعرییە نووسى. تا دوايش لە كەینوبەینى سیاسى ناكۆكى ناو كوردایەتى باشووردا رێك دژى ھەر دووكیان (برايم و مام جەلال) خستییە كار و پیم وایە خراپى كەرد. وەكو ھەموو ئیجتھادە سیاسییەكانى لەم مەیدانەدا خراپ بوو و لە شەئى تىكۆشانە فەرھەنگییەكەى ھێنایە خوارەوھ.

لە رۆژنامەگەرى دواى راپەرین ئەگەر قسە لەسەر تەنزه بە شیۆھى گل ئاغا یان گوڤارى مەلا نەسردینى جازان ئەوا گوڤارى سیخورمە و دکتۆر شێركۆكەى چاكیان كەرد و ئەگەر قسە لە ئحمى بەشدارییە لە ئاوارەیی ٣١ ئابى ١٩٩٦دا بۆلوكراوھى (كامپ) وىستى خەمى ئاوارەیی دانىشتوانى ئۆردوگای (قاسمە رەش) برەوینیتەوھ و فریای دوو ژمارەى خاس كەوت.

سالی ۱۹۹۷ له ئەزموونی گوڤاری ناوازه‌ی تایمدا، له یه‌ك گۆشه به‌سه‌ر حزیه بچوکه‌کاندا به‌ناوی عه‌لی به‌رده‌شانی تاقیم‌کرده‌وه که لێره له کۆتایی موته‌فه‌رقیه‌دا دامناوه. جا سالی (۲۰۰۸) که بینیم له چاپه‌هه‌ربیه‌که‌ی الاسبوعیه (له‌ ب‌لاوکراوه‌کانی خه‌ندان بۆ په‌خش و وه‌شاندن) رۆژنامه‌نووسی‌کی عێراقی (عه‌دنان ئه‌بوزه‌ید) ئه‌م گۆشه‌یه‌ی به‌ کاریکاتیری‌کی جوانه‌وه‌ بوژاندۆته‌وه‌ گوتم فورسه‌ته‌ له‌ چاپه‌ کوردیه‌که‌ی (هه‌فتانه) منیش بچمه‌ سه‌ر ئه‌شقی دێرین و وام کرد که لێره ده‌بینن. ئینجا له‌گه‌ڵ هونه‌رمه‌ندی به‌توانای کوردی عیراق، عه‌لی مه‌نده‌لاوی، ریککه‌وتم ناوی بۆ بنێرم و ئه‌ویش کاری ده‌وله‌مه‌ندو تیری کاریکاتیریان له‌سه‌ر بکات.

له‌ کتییی دووه‌می مه‌نه‌لوچ کاره‌که‌ گه‌رانه‌وه‌یه‌ به‌ هه‌مان ناویشانی مه‌نه‌لوچه‌ تاقانه‌که‌ی تایم و به‌هه‌مان ناوه‌رۆکی گه‌لته‌ و گه‌پی (میوانی هه‌فته‌)ی هه‌فتانه. ناوه‌که‌شی نزیکه‌ له‌ مه‌نه‌لوچه‌که‌ی ده‌یتنه‌ری فه‌یلی، مه‌نه‌لوچستی عیراقی، عزیز عه‌لی که‌ دواتر هونه‌رمه‌ندی به‌هه‌رمه‌ند ساب‌ر عه‌بدوله‌رحمان له‌ کۆتایی هه‌فتا‌کانی سه‌ده‌ی راب‌ردو و چه‌ند دیمه‌نێکی جوانی به‌ ئەزموونی کوردی، لێ تۆمار کرد.

مه‌نه‌لوچی کتییی دووه‌م بووه‌ میوانی (کوردستانی نوێ) که‌ خۆتان ده‌زانن رۆژنامه‌ی حزبی برێکی زۆر سانسۆری گه‌ره‌که‌. به‌تایبه‌تی له‌ نووسینی گه‌لته‌ و گه‌پدا. هه‌رواش بوو. یه‌که‌م ئه‌لقه‌ی له‌سه‌ر کوژرانی به‌لاش و هه‌لاش و بێ تاوانی شیخێکی شیعه‌ی سه‌عودیا بوو که‌ رۆژنامه‌نووسه‌ زه‌رده‌کانی ده‌قه‌ری زه‌رد توانجی بێ تامیان لێدام گوایه‌ نووسین له‌سه‌ر شیخی شیعه‌ وه‌ك ئه‌وه‌ وایه‌ له‌ دابه‌شبوونه‌ ئیقلیمییه‌کاندا، که‌ خۆیان زۆر که‌یفیان پێیه‌تی، به‌لای ئێرانی سه‌فه‌ویدا بیه‌شکینییه‌وه‌ له‌به‌رامبه‌ر تورکیای عوسمانیدا. به‌داخه‌وه‌ چونکه‌ خۆیان ته‌ره‌فداری به‌ئاگابوون وایان زانی خه‌لکی دیش وه‌ك خۆیان ته‌ره‌فداری تورک و عه‌جه‌مه‌، بێ ئه‌وان ده‌ست ناکه‌ن به‌ ئاوا.

كيتيى سىيەمى ئەم يەك جلدە بەناوى (خەبەردار)ە كە كوردى
 رۆژھەلاتى پى دەناسرېتەو و ماناى (انتباہ) دەگەيەنى.
 لەم كيتيى سىيەمە لە كوردستانى نوڧى- ھەفتانەدا ھەندىك شىوہى
 ھەوالسازى و توانجى لوبنانىم كەردۆتە مۆدىل، بەلكو رۆژنامەى كوردى
 لەسەرى بېروا. گشتى ئەم كۆكراو و ئەم بەرھەمەى لى كەوتەو.
 ناوم نا (پيشىنى زېرىن، گەپى دوور لە قىن) تا مانا بدا بەدەستەو
 نووسىنەكان كۆن و دېرىن، ھى رۆژانى پيشىن كە قەلەم دەيتوانى
 ھەموو شتىك بەناوى رۆژنامەنووسىيەو بلى بى ئەوہى ناونىشان و
 پلەى سياسىي وەكو ئىستا بېتە كۆت و كەلەپچەى دەست. ديارە گەپى
 دوور لە قىنىش بە ماناى ئەوہ دى كە توانجەكان ھەر بۆ دەولەمەندى
 رۆژنامەوانىي و ھەر بۆ سىخورمەى سياسىي زەمان و شوڧنى خۆيەتى. ئەم
 جلدە بە ناونىشانى جياو بە ئىمزى جياكراون، بەلام لىرە بەيەك ئىمزا
 يەكيان گرتەو.
 ھىوادارم شوڧن بگرڧ و بەشىكى ئەزمونى نوستالتيجياى رۆژانى زوو
 بىت.

ستران عەبدوللا

٢٠٢٢/١٠/٢١

*روسيا ده لئى بىست جار له داعشم داوه و هاوپهيمانه كانيش ده لئىن ته ئكيد بكه ره وه ئه وه داعش نه بووه. مه سه له كه ئه وه نيه كئى راست ده كات مه سه له كه ئه وه يه تو كيت پئى داعشه و پئت وايه شايانى لئدانه؟ له م رووه وه له توركييا بپرسن كه ئه ويش ده يوت له داعشم داوه!

*ئاژانسه كانى هه وال ده لئىن په نابهرئكى ئه فغانى ته مه ن ۱۱۰ سال گه يشتو ته ئه لمانيا. كابرا دلئى ته ره و به ته ماي ژيانئكى نوپيه. سه د ساله كه ي سايكس بيكوؤ لئى ده ربكه كه سه به بكارى هه موو په ژاره كانى روژه لاته كاكي ئه فغانى ۱۰ سالانه!

*سنان شهبى به ريوه به ي پيشووى بانكى ناوه ندى عيراق به دوستئكى خوؤ وتوه مالكى به قه ده ر هه موو سه روكه كانى عيراقى كوومارى پارهى خه رجكردووه كه ئه گه ر باش خه رجى كردبا ئيستا ۳۰ مليون عيراقى حه ساوه بوون. پريا شهبى به دوستئكى ديكه ي ده گوت ئه دى كوؤ ئه وه ي عه لاوى و جه عفهرى و عه بادى سه روك وه زيره كانى پيش و پاشى مالكى چه نديان سه رف كردووه؟ شان ده دات له شانى خه رجى سئ پادشاكه ي ده ورانى مه له كى؟!

ژماره: (۶۷۸۴) هه ينى و شه ممه ۲ - ۲۰۱۵/۱۰/۳

*گوتيان فەرمانبەرى فەرمانگەيەك ھەرەشەى لە روسيا كىردووھ كە
بى مەرج پەلامارى داعش نەدا لە عىراق، روسەكان تەنگاۋ بوون،
بەلام دواتر ئەمەريكايىيەكان وتيان مەترسن، ھەورى بەھارە لە وەرزی
پايزدا چونكە پىشترىش ھەرەشەى لە ئىمە كرد و ئىمە بەسەر خۆمان
نەھىنا.

*ئەدروگان نوتقى تازەى داوھ دەلین گوايە وتويەتى كوردەكان كوا
شەپى داعشيان كىردووھ؟ كاكەم ديارە حاجى قادر گوتەنى عەكسى
خۆى ديووھ لە ئاۋنە بۆيە جوین دەدا.

*دەلین لە بەغدا ناكۆكى تازە قەماوھ، بۆيە نەينى تازە ئاشكرا
دەبن. عەبادى پەردەى نەينى لەسەر خەرجى و زىدەمەسەرفى مالكى
لادەبا و مالكىش زانىارى ھەرەشە ئامىز دەدات. ئەحمەد چەلەبى
ھەندىك داتا و ئامارى گوتوھ. ناحەزەكانى چوئەتە لای سكرتيرى
مەكتەبەكەى ئىنفاىز قەنبەر تا نەينى لەدواى نەينى ئاشكرا بكات.
ھەر ناكۆكىيەك دەرەفەتە بۆ شەفافىيەت و ئاشكراگۆيى.

*روسيا دەلۆ من ئۆپۆزسيۆنى ميانرەو و توندروھ و ناناىم لە سوريا،
ھەموويان وەكو يەكن. لە پىشمەرگايەتيدا قسە خۆشەك ھەبوو
دەيگوت بەعس وەك كلاًش ھەورامى واىە نە يەمىنى ھەيە نە يەسار.

*رابون مه‌عروف سەرۆكى فراكسيۆنى گۆڤان له‌پەرله‌مانى كوردستانىش له‌گه‌ڵ كاروانى رابوونى ئىسلامى سياسىي كه‌وتوو. ناوبراو جاران كۆمونيستىكى عه‌يار بيستو چوار بوو كه‌ حزبى شيوعىشى پى يه‌مىنى بوو له‌ دىدارى كه‌نالى رووداودا هه‌وونه‌ى ئىسلامه‌تيو گىرانه‌وى پىغه‌مبه‌رى (د.خ) ده‌هينايه‌وه. چونكه‌ تازه ئىسلاميه‌ هه‌وونه‌كانى باش ئه‌زبه‌رنه‌ كردبوو. گوتمان دونيا گۆڤاوه، به‌لام واش نا.

*جه‌بار ياوه‌ر ئه‌مىندارى گشتى وه‌زاره‌تى پىشمه‌رگه‌ هه‌رچه‌نده كاتى خۆى له‌سه‌ر به‌شى يه‌كيتى په‌يوه‌ندى به‌حكومه‌تى هه‌ريمه‌وه كردوو، به‌لام ئه‌ويش به‌رپىچكه‌ى فه‌لاح مسته‌فا "فه‌رمانده‌"ى هه‌يزه‌كانى په‌يوه‌نديه‌كانى ده‌ره‌وه‌ ره‌خنه‌ى له‌ روسيا هه‌يه. ره‌نگه هه‌ردوو كيان پىيان وابىت گه‌مه‌ له‌گه‌ڵ گه‌وره‌كان لياقه‌تى وه‌رزشيان به‌رزده‌كاته‌وه. قه‌ينا ئه‌دى گيانى وه‌رزشى؟

*ته‌جره‌به‌ى توركيya ده‌يه‌ويت پىمان بلىت ئه‌گه‌ر حزب ئىسلامى بوو، وه‌ك حزبى دادو گه‌شه‌پىدان، ميتنگه‌ جه‌ماوه‌ريه‌كانى چه‌ند گه‌وره‌ش بن پارىزراوو سه‌لامه‌ت ده‌بىت. به‌لام ميتنگى حزبه‌ چه‌په‌ نه‌ته‌وه‌يه‌كانى وه‌كو هه‌ده‌په‌ پارىزراو نابىت با ناوى ميتنگى ئاشتيشيان لى نرابىت. توركيya فه‌وزايه‌و دۆخه‌كه‌ ئاماژه‌يه‌ به‌وه‌ى ئه‌وى خوا نه‌پيارىزى، ده‌وله‌ت نه‌ماوه‌ تا بپيارىزى!!

*مادام فەرهنګی باره ګا سووتاندن داهاتووه له بادینان تا
سلیمانیه ولیر، ههقی وایه حزبه کان به دهل ختوره بو ئه ندامه کانی
خویان له ناوچه کانی ژیر نفوزی حزبه کانی تر بېرته وه. به لام به
مه رجی پاره ی ختوره که له بودجه ی گشتی نه ییت.

*كاكم له رۆژنامەيەكى عەرەبى سوننەى سعودىيە ھەرچى نەشیاوہ بە زۆنى سەوزى دەكاتو ناوى خۆشى ناوہ رۆژنامەنووسى پروفېشنال و ئىش بۆ ئەوانە دەكات دەولەتى كوردىيان بە سنوورى دىگەلە گۆرپىيەوہ.

ناوى ناھىيىن نەوہك بېيت بەچاوەوہ، بەلام دونىاي بۆ مەگەرپى
لە «شەرقى ئەوسەت» بگەرپى دەيدۆزىتەوہ.

*رۆژنامەكانى عىراق ھەلەكە سەمايانە لەخۆشى تىكچوونى بارى
سىياسى كوردستان، سالم مەشكور و عارف ساعدى ناتوان لەنووسىنىشدا
دلخۆشى خۆيان بشارنەوہ، لەكوردستانىش ئەوانەى لەھەردوو زۆن
زمانيان درىژە بۆ گيان يەكيتى، قەت جوابىكيان نىيە.

*كوردستان خەريك بوو لەگەل ھۆربوونەوہى دواى
خۆپىشاندانەكان رادەھات لەناكاو ئاشتى ھەورامى پەيدا بۆوہ و
كەوتەوہ باسى مووچەو مەعاشى خەلك، كاكە دۆخەكە ناسكە ھى
سوعبەتى «ئاشتى» نىيە، پتويستىيەكى جدى بە ئاشتىيە.

*لەم ژمارەيەدا دۆسىيەكى تايبەتمان ھەيە لەسەر شۆرشى ئۆكتۆبەر
و ھاوړپى لىنىنى سەرکردەى شۆرشەكە، ھەروەھا راپۆرتىشمان ھەيە
لەسەر كوردستانو بەغدا، ھەندىك لەوانەى بە شەش كەس نە
دەچوونە شايى، ئىستا بە ھەوت كەسىش نايەنەوہ دەرەوہ و پەلەتر
لەرۆژنامەى رۆژانە پەلەى گەرانەوہى بەغدايانە. وەكو بلىنى منو تۆ

تیکمانداوه، مادام باسی ئۆکتۆبەر و لینیئە، قسەیه کی خوشی هاوړی
لینیئە به سەر ئەوانەدا جیبه جی دەبیت که هه لپه ی به غدا یانە.
(بچۆ بۆ ئەو پەری چه پ خۆت له وپه ڕی راستدا دەبینیتەوه، بچۆ
بۆ ئەو پەری راست خۆت له وپه ڕی چه پدا دەبینیتەوه).

*ئەگەر يەككە بىتوانىت قەپاتو باش بىت پىي دەئىن دىنو دۇنيای
بردۆتەوہ.

لەمپۇدا كە حزبو حزبايەتى لەكوردستان ھەژموونيان بەسەر
دەولەتەوہ ھەيە قەپاتەكان ئەوانەن حزبو حكومت پىكەوہ گرى
دەدەن، يان ھەم سەركردايەتى بن، ھەميش وەزىر، خو ئەگەر لە
دەولەتیشدا دوو وەزارەت يەكيان ئەسلىو ئەويتريان بە وەكالەت
وہربگرن ئەوا نور عەلا نور بەتاييەتى ئەگەر پەرورەدە و ئەوقافيش
بىت، ئەوا وەزىر لەو ھالەتەدا دەبىتە مەسئولى مامۆستای پەرورەدە
و مامۆستای ئاينيش، يانى دەبىتە وەزىرى مامۆستای دىنو دۇنيا

*لەسەر رىزبەندى تازەى مووچە لەعيراق راپۆرتو رىپۆرتاژ
وبەدواداچوونى زۆر كراوہ، ھەندىكيان پشتيوانو ھەندىكيشيان
رەخنەى لى دەگرن، جوانترين رەخنە ئەوہيە رۆژنامەيەكى عيراقى
نووسيوپەتى: «رىزبەندى تازەى مووچە سۆشاليستىيە، بەلام بازارەكەمان
سەرمایەدارىيە».

ئەمە ناوئىشائىكى زۆر سەرنج راکىشە ھەم بو عيراقو ھەم
بو كوردستانيش كە بەردەوام باسى رىزبەندى مووچە دەكرىت و
رۆژنامەكان بە ئازادانە لەسەرى دەنووسن، بەلام كەس نايە لەسەر
ئەو بازارە ئازادە بنووسنو قسە بكات كە بى رەحمانە خەلك دەھارپو
مىدياى ليبرالى كوردستانيش خو لى دەبویرى.

* ھەمیشە جیاوازییەکی زۆر ھەییە لەنیوان خەونو واقع،
ئەندیشەیی مەرۆفی بو ئایندەو ئەنگیزەیی مەرۆفی بو ھەلسوکەوت و
رەفتاری رۆژانەیی، جیاوازی ھەییە لەنیوان دینداری حاجی لەمەککە
و سویند خواردنی لەدوکانەکەیی. جیاوازی ھەییە لەنیوان پرۆپاگەندە
بو شتیکی و رەفتار کردن بەشتیکی تر، بەلام جیاوازییەکە چەند زۆر
بیی، ناکاتە ئەوەیی مەرۆفی خەونی سەربەخویی دەرخواردی خەلک
بداتو مۆتەکەیی دوو ئیدارەیی بگاتە داھۆلی باخچەیی پشەوہیی مال،
ئاخر فەرق زۆر زۆرە لەنیوان ریککەوتنی دیگەلەو ریککەوتنی سایکس
بیکو.

*چەندجار خوڭندراوئەتەو و بىنراو لەمىدىياكانەو كە پەكەكە
ئاموژگارى حەزبەكانى باشوور دەكات گەتوگۆ لەگەل بەغدا بۆ
چارەسەرى كىشەكان بكن.

دوو سى رۆژيشە پارتى لەگوزارشتى جۆراو جۆردا ئاموژگارى
پەكەكە دەكات بگەپتەو بۆ گەتوگۆكانى ئاشتى، باشتىن شت
ئەوئەپە لەدۆسى باكووردا پەكەكە بەقسەى پارتى بكاتو لەدۆسى
هەريمو بەغداشدا پارتى بەقسەى پەكەكە بكات، ئەمە لەو بەشتە
هەردوولايان بەرامبەر پايتەختەكانيان توندبن.

*وئەلامو وئەلامكارى نيوان ئەنجومەنى نوڭنەرانى عىراقو ئەنجومەنى
وئەزىرانى عىراق پڕۆسەى چاكسازى دەگەپتتەو چوارگۆشەى يەكەم،
ئەگەر ئەم مەملەتتە بەردەوام بىت دوورنەپە نىشانەى كۆتايى
پڕۆسەى سياسى ولات بىت، يانى لەچوارگۆشەى يەكەمەو بۆ
زىرۆكردنى عەدادەكە دەپۆين.

*كە شەپى راگەياندى پارتىو يەكيتى لەسەردەمى شەپى ناوخۆدا
توندبوو، رەوتى ئىسلامى، بەتايبەتى يەكگرتووى ئىسلامى تازە
دامەزراو، وتى: خراپە، خاوى بكنەو، كە گۆران دروست بوو و
بوو شەپى راگەياندى يەكيتىو گۆران، پارتىو يەكگرتوو وتیان: توندە،
خاوى بكنەو.

دواى سووتاندنى بارەگاكانى يەكگرتوو شەپى راگەياندى يەكگرتوو

و پارتی بوو، یه کیتیو گۆران وتیان: تونده، خاوی بکه نه وه، که ۱۷ ی شوبات بوو، یه کگرتوو و گۆران تووند بوون له سه ر پارتی، یه کیتی و تی: تونده، خاوی بکه نه وه، که گۆرانو پارتی شه پی راگه یان دنیان کرد، یه کیتی و تی: تونده، خاوی بکه نه وه، خوا به و پوژه نه کات که یه کیتیو پارتیو گۆرانو یه کگرتوو پیکه وه له گه ل یه ک شه پی راگه یان دن بکه ن، ئه ی ک ی به ک ی بلی: تونده، خاوی بکه نه وه؟.

*رۆژنامه‌کانی به‌غدا ده‌ستیان کردوو به‌بلاوکردنه‌وه‌ی دۆسێ گه‌نده‌لێیه‌کانی حکومه‌تی ئێتیحادی، که لای ئه‌حمه‌د چه‌له‌بی سه‌رۆکی لیژنه‌ی په‌رله‌مانی پارێزراو بوو.

به‌لگه‌کان ده‌ریده‌خه‌ن ئه‌وه‌ی له به‌غدا گوزه‌راوه، تالانکردنێکی ئاشکرا بووه‌و زیتو زیره‌کو وریایه‌کی بواری دزیی وه‌ك مه‌رحوم چه‌له‌بی نه‌بیّت، که‌س پێی نه‌زانیوه.

له‌وه‌ گه‌رپێن حکومه‌تی به‌غداو په‌رله‌مانه‌که‌ی هێچیان نه‌گوتوو له‌سه‌ر ئه‌و به‌لگانه، به‌لام ئه‌ی ده‌مدریژه‌کانی دوو به‌ره‌ی سیاسی کوان که له‌و دۆسییه‌دا قسه‌یان نییه:

- به‌ره‌ی په‌رله‌مانتارانی شوڤیتی وه‌کو هه‌نان فه‌تلاویو عالیه نسیف، که له‌سه‌ر هه‌ر گه‌نده‌لێیه‌کی کوردستان رۆمانیک ده‌نوسنو به‌تیراژی زۆر بلاویده‌که‌نه‌وه‌و له‌م که‌ینوبه‌ینه به‌غدا یه‌دا ساتیره چیرۆکیکیشیان نییه؟

- به‌ره‌ی دووه‌م: ئه‌و ده‌مدریژه‌ خۆمالییانه کوان، که هه‌موو می‌شیکێ ولاتی خویان ده‌که‌ن به‌ گامیشو له‌سه‌ر ئه‌م دیارده‌ عیراقیه قسه‌یه‌ك ناهه‌رموون؟

*لافاو به‌غدا ی پاته‌ختی عیراقو چه‌ند پارێزگایه‌کی له ته‌ریو غه‌فله‌تی ده‌وله‌تدا خنکان. لافاوو باران هه‌ولێری پاته‌ختی هه‌ریمو

چەند شارۆچكەيەكى گەرميانى رووبەرووى تەپايەتو تەزان كردۆتەو،
لەمەدا هەموومان هاوبەشى چارەنووسىن، بەلام دەرەكانى پيشوو
باسى دەولەتمەدارى وەكو سەعید قەزەمان بو دەكەن، كە وەزىرى
لێو شەوى ناوخۆى عىراق بوو و لەپەنجاكانى سەدەى رابردوودا
بەغداى لە لافاوو زىيانى غەزەب رزگار كرد.

قەزەز، بەكەرەستەى دەولەتدارى ئەو وەختە كارىكى كرد، ئىستا
توندروۆترىن عەرەبى عىراق رەحمەتى بو دەنیریت، بەلام ئەو
دەرەرانە نەبوونە ئەزموون، نە بو ئىستای بەغدا كەكاتى خۆى
كوردیك لە لافاو رزگارى كردنو نە بو كوردستان، كە سەعید قەزەز
هەلكەوتەى خاكى ئەو بوو.

*وینەكە سەرنج راکێشه كە ئیمە قسە لەسەر دیموكراسی و ئازادی بكەین، بەلام مايكەكانی بەردەم كۆنگرەى رۆژنامەنووسى هەمووی هى يەك رەنگ و يەك حزب و چەند كەنالیكى (سەربەخۆ)یان بێت. وینەكە فۆتۆیە و فیدیۆیە، بۆ ساتە وەختیکە، بەلام گوزارشتە لە وینە گشتییەكەى لە ولات هەولێ چەسپاندنى دەدری. ئەو مايكانە و ئەو وینانە بە كورتى كرۆكى كێشهكانى كوردستان پێكدیڤن.

*ئەردۆگان پەیتاپەیتا بزوو تنەوێ خزمەت قۆلبەست دەكات. هاوپەیمانی دوینیى خپرکردنەوێ دەنگەكان لە یەكەم ئەزمونی داد و گەشە پێدانداوێ بۆتە دوژمنی سەرسەختی ژمارە يەك. وینەى فەتحوڵلا گویلەن لەیەك لاپەرەى رۆژنامەكانى توركیادا هاوشانى وینەى موراڤ قەرەیلانە. گوايە هەردووکیان تیرۆریستن. بەوێدا كە دەزانی قەرەیلان تیرۆریست نییە كەواتە گویلەنیش هەروایە و بوختانی بۆ دەكریت. *ئەم هەفتەى شایەدى كردنەوێ دوو كەنالی تازه بووین لە ناوچەى ئەولا یەكێكان كەنالی كوردستان ٢٤كە ئامۆزای رۆژنامەى باسە و ئەویتريشیان (فەرماندەى هیژەكانى خۆرئاواى دیجلە). هەردووکیان تەرخانكراون بۆ نوqrچگرتن لە یەكێتى. بەخیر بێن بۆ یانەى نەیارانى یەكێتى.

ژمارە: (٦٨٢٦) هەینی و شەممە ٢٠ - ٢٠١٥/١١/٢١

*هەفتەيادی سلیمانی بە دەیان بۆنە و سالرۆژی تر دەورە درابوو. باوکە دامەزرێنەرەکانی سلیمانی ئەم کاتە سەختە ی روو لەزستانیان هەلبژارد بۆ ئەوەی نەوێکانیان بە ئیسراحت یادی خۆیان بکەنەو، کەچی دەیان عید میلادو بۆنە ی تر برستی هەناسەدانی لە خەڵک بپری. موزاحەمە ی شار مەکەن، هێمن وتەنی شوێنی دیکە زۆرە بۆ (گالته و جەفەنگ).

*سەرۆک کۆماری روسیا وتی بەلگەم هەیه ٤٠ دەولەت هاوکاری داعش-یان کردوو و لە بنەوێ دەنی دەدەن. ناوی هیچ دەولەتێکی نەهێنا بەلام وتی لە ناویاندا ئەندانی گروپی بیست دەولەتەکش هەیه. جا ئەگەر کەس ٣٩ دەولەتەکە ی تر نەناسیت چلەمینیان دەناسیت کە بیستەمین ئەندامی گروپی بیستە. فلادیمیر پوتین ناوێکە ی نەوت، بەلام لە مەتبەخ بێ، چاوی شین بێ و سپلە و بێ بار بێ حەقەن (خاوا بێ ئەمیاوین).

*هەوالەکان دەلێن پالیئوراوانی سەرۆکایەتی لە ئەمریکا وەعدی زەرد و سوور بە کورد و کوردستان دەدەن و هەشن لە کوردستان کیسە ی بۆ دەدورنەو. وادەبینین مستەر جۆزیف بایەن دوو خولی جیگرایەتی سەرۆک ئۆبامای تێپەراند و هیچی لە پرۆژە ی بایدن جیبەجی نەکرد، ئیستا هیوا لەسەر قەوڵ و بەلێنی دەمی پالیئوراویتی تازەکان هەلچنین؟

قسه ناچیتته گیرفانهوه وچیی بی مهعاشی و بی ئاسۆیی سیاسی
ناگریتهوه.

ژماره: (٦٨٣٢) ههینی و شههمه ٢٧- ٢٠١٥/١١/٢٨

*ئەمەش جوړيکه له توندوتیژیو پېشیلې مافه کان که بۆنه و یاده کانی بهر په چرچاندنه وهی توندوتیژی دژی ژنان له ئوتیله راقیه کان ده کریت، خو توندوتیژی هه ر به رامبه ر ژنی خواپیداو ناکریت که هوئی ئوتیله راقیه کانیا ن بۆ ته رخا ن ده کریت، توندوتیژی له گه پره که هه ژاره کان، له شاروچکه و گونده دووره دهسته کان دژی ژنانی بیده ره تانیس ده کریت، یا ن راستر بلین له وان زیاتر ده قه ومیت.

*حکومه تی تورکیا فوبیای تیرووی په که که ی گرتووه، هه موو شتی که بهر به ی په که که ده پوئی، ده لی PKK وه که داعش خه ته ره، ئیستا ده لی: رژیمی ئه سه دیش خه ته ره وه کو داعش، یا ن خه ته ری ئه سه د له داعش که متر نییه. نابی که س له م به راورد ده بی تا قه ت بیت، به لکو داوا له ئه ردوگان بکه ن که چه نده شه ری PKK و ئه سه دت کردوو، هه ر ئه وه نده ش شه ری داعش بکه، ئیستا له ناوده چوو.

*ئه وان ه ی کیسه یا ن دووریوه ته وه بۆ لیدان ی تورکیا له لایه ن روسیا وه و ئه وان ه ش خواخوا یا نه روسیا له تورکیا بدات تا ناتو له روسیا و هاو په یمانه کانی بدات، به هه له له پرۆسه که گه یشتوون، دوخی ناوچه که و جه مسه رگیری هیزه کان زۆر له وه ئالۆزتره به م جوړه سه یری ململانیکان بکریت، ئه مه خه یا لکی کلاسیکیه له سه ر وینه ئالۆزکا وه که.

*ئەو قسەيە راستە كە عىراق وەزعى شلۇقۇ لەدابه شېوى، دابراوى دوابراو دەچىت ھى ئەوئەندە نىيە سىياسەتى لەسەرو لەبارەو ھەلچىرئىت، بەلام ئەوانەى ئەو راستىيە دەلئىن خۇيان لەپاستى شلۇقىو دابه شېووىو پەرتبىونى كوردستان نەبان دەكەن. لەپاستىدا بەغداو كوردستان كىيەركى دەكەن لەپەوشى خراپىدا لەبوارى ئابوورىو سىياسىو سىيادەو تەكىيرى رۇژانەدا.

لەجياتى ئەوئەى بەغدا گالتە بە كوردستان بكاو كوردستانىش قاقا بە بەغدا پىيەكەئىت، چاكترە ھەردوولا سەيرىكى خۇيان بكەنو بو حالى خۇيان، نەك بو حالى يەكتىرى، بگرىن.

*سىياسەت لە كوردستان وای لىھاتووو سەرۆكى پەرلەمانى كوردستان دەتوانىت سەردانى ھەموو پايتەختەكانى دونيا بكات تەنيا پايتەختى ولاتەكەى خوئى نەبىت، دەتوانىت لە ھەموو پەرلەمانىك پەيقىن بكاو لىدوان بدات، تەنھا لەسەكۆى پەرلەمانەكەى خوئى نەبىت. ئەمە بەشى زۆرى تەدبىرى ئەقدارو نەيارە، بەلام بەشكىشى تەگبىرى ھەلەى يارى ديارە.

* (شەر بە كۆنە قىن دەكرىت) پەندىكى كوردىيە، بەلام بو حالى روسيا لەھەمبەر توركىا دەست دەدات. ئەوئەتا فلادىمىر پوتىن سەرۆكى روسيا دەلئى: قەت لەبىرمان ناچى توركىا دالدەى ئەو تىرۆرىستانەى دا كە لەباكورى قەوقاز شەپيان دەكرد. شوئىنى بو دابىنكردنو يارمەتى

مه‌عنه‌ویو ماددی دان. هه‌رگیز ئه‌و پش‌تیوانیه‌یان بو تیرۆریستان له‌بیر
ناکریت.
تومه‌ز کاکم ئه‌م داخه‌ی له‌ زوووه‌وه له‌ دل‌دایه‌و ئیستا ده‌پر‌یژی‌ت.

*خەبەرەكان ئیژن وەزیری دیفاعی عیراق نەچۆتە کۆبوونەوێ
 ئەنجومەنی نوێنەرانی عیراق کە لەسەر هاتنی سوپای تورکیا بوو،
 ھەن دەلێن وەزیر خالد عوبیدی چونکە سوننەییە نەبویستوو ھەم
 جەمسەرگیریە ئیقلمییەدا خۆی ئیحراج بکاتو قسە لەسەر تورکیا
 بکات، ھەشن دەلێن وەزیرێک دیفاعی لەسەر خۆی پێ نەکریت، ئیتر
 وەزیری کام دیفاعو کام عیراق دەبیت؟.

*دەلێن گوايە عیراق لە یوئینو لەناتوو یەکیتی ئەوروپا شکات
 لەحکومەتی تورکیا دەکات، ئەو ھەش بەلگە یە ئەو یە ئەو وڵاتە
 نەیتوانیوە لەرپێ کەنالە دیپلۆماسییەکانەو ئەو کیشەییە لەگەڵ تورکیا
 چارەسەر بکات. ئەدی ئەو ھەموو بەلاغەو رەوانبیزییە جەغفەری
 چی لێھات کە مێشکی ئەو خەلکە ی بەھیوار و دیالۆگ بردوو؟ کابرا
 ئەمەشی پێ نەکرا، وەکو لەسەر وەختی سەرۆک وەزیرانی خۆشیدا
 ھیچی پێ نەکرا؟.

*ھێشتا تەقە ی خۆشیان لەم کوردستانە ی شەری داعش دەکات،
 نەکردوو، کەچی دەلێت ھیزی چەکدار پێک دینن! پێشتر دەیانگوت
 ھیزی چەکدار خراپەو میلشیایە، ئیستاش بەم داوا یە دەلێن ئیمەش
 ئیتر بەشداری لەو خراپییەدا دەکەین.... چاکی چاک کرد، چاکیان گۆری!

ژمارە: (٦٨٥٠) ھەینی و شەممە ١٨ - ٢٠١٥/١١/١٩

*لە ھەولير رۆژنامەيەك دەردە چيٽ ئەگەر خەلکی تر نە نووسن
ئەوان بابەتيان نابيٽ بۆ نووسين، چونکە بەشی زۆری بابەتەکانیان
رەد فيعلی نووسینی خەلکی ترن. ئەگەر خەلکی تر نە نووسن، ئەوان
نازانن بنووسن.

ناوی رۆژنامەكە نابەين نەکا ببي بەچاوەو، بەلام ئەگەر ناويان
گۆريو ناوەرۆکی ھەر وەكو ئيستا مايەو، پيشنياز دەکەين ناوی
بنزيٽ رۆژنامەي (رەدولفيعل).

*لە پەنا خەبەري ئاريشەکانی سعودیەو دەليين: داعش بەرھەمی
چيیە؟ داعش بەرھەمی تیکەلبوونی رەفتاری بەدەويو ئایدۆلۆژيای
ئيخوانە. ئەمەيان ناو ناوە وەھابییەت. بەس خووی لەئەسڵدا ھەر
وەھابییەت بەلای سەري سعودیە نيیە. بەلکو ئەو خەلتە تازەيەش
بۆتە بەلای سەربار.

ئيخوان لە شار بيٽ نەرمە، بەدويەك لە سەحرا بيٽ جواميرە، بەلام
ئيخوانو بەدويەك تیکەل بن داعشی لي بەرھەم ديٽ. کەسيك باوەر
بەم شروڤەيە ناکات با سەيري تەنگزەکەي ئيستاى سعودیە بکات.
وەھابییەتو ئيخوانو بەدويەتي پيکەو ەگریداو بۆيە کارەسات قەوماو.

باج

۹۵۰۰ کۆمپانیا باج نادهنه حکومت که زۆربەیان بەرپرسیان لەپشتە، ئەمەش بەو مانایە دیت که بەرپرسەکان پارە نادهنه حکومەتە که ی خوشیان و گەلەیش دەکەن که خەلک بۆ نازارییه و بەتەمای خۆپیشاندانن.

ئێ خۆ ئەگەر باجیان بدایە و ئیستاش بیدەن هەم حکومت دەپاریزن و هەم خوشیان پایەداردەبن بەو حکومەتەو، یانی چاوەڕێن هاوولاتی بێموچە لەجیاتى ئەوان ئەو باجەش بدات وەکو چەندین سألە باجی رهوشه که دهدهن؟

*جۆ بایدن ئاماژەى بەوەدا PKK تیرۆریستەو لەولاشەو پشٹیوانی PYD دەکەن مانای وایە ئەمریکا گۆشتە که ناخوات، بەلام هەزى لەشۆربای گۆشتە. ئەوەى لەگەرمیان و کەرکوک پێیدەلێن مرخاو کهوابى بایدن گۆشتە کهى هەرامەو مرخى لە مرخاوە که خۆشکردووە.

*فانيله‌كه‌ى ميسى‌ه‌ياى بردين، پېشېركې بوو له‌نيوان ميدياى جيهان و ميدياى كوردستاندا، يان به‌شيكي ميدياى كوردستاندا. هه‌موو ده‌لېن فانيله له‌به‌ره‌كه ميسيه‌كى ته‌فغانيه، كه‌چى هه‌نديك كورد له هه‌نديك ميدياوه هه‌ر ده‌لېن فانيله له‌به‌ر كورده‌و ده‌بې ميسى ته‌و كورده بېنيټ نه‌ك ژماره ده‌ى ته‌فغانى.

ئاخر ته‌ترسم ديبلو‌ماسى نيوده‌وله‌تېشمان هه‌روايټ. به‌ته‌ماى شتى گه‌وره بووين، كه‌چى له‌گه‌ل ته‌فغان ململاني‌مانه؟ باشه ميسى چى ده‌به‌خشيته فانيله له‌به‌رى مندا‌ل تاوه‌كو ئيمه هه‌ر سووربين له‌سه‌ر به‌كورد‌كردنى مندا‌لى خه‌لك؟

*له‌مالى خو‌مان بېت يان له‌ مالى خو‌تان له‌ لق بېت يان له‌ گرده‌كه. له‌ مالى كاك ئېچيرقان بېت يان له‌مالى كاك نه‌وشيروان. با عه‌باسى گولچين بېت و بېرپته‌وه. با كو‌بوونه‌وه‌كه بېت و ئاشتى به‌رقه‌رار بېت كه‌ى كېشه‌يه چا ده‌خونه‌وه يان ماستاوى پر له‌ قه‌زوان؟

كامىتى؟

*سەركۆمارى توركىيا ئەردۆگان داۋا لە ئەمىرىكا دەكات كە لەنېوان توركىياو يەپەگەدا يەككىيان ھەلېژىرى. سەرۆك ۋەزىران ئەحمەد داود ئوغلوش دەلى قېولمان نىيە لەگەل ئەو تىرۆرىستانەدا بە يەكسانى رامانگرن. يانى لېرە روون نىيە سەرۆك ۋەزىران دژى سەرۆك كۆمارە، ياخود مەسەلە شەلەژانى سىياسىيە كە شەلەژانى خىتابى مىدىيى لى كەوتۆتەۋە؟

*سەرۆك ۋەزىرانى عىراق لە غەفلەتتىكى زەمەندا حكومەتەكەى خۆى راگەياندا داعش موسلى گرتېوو، عىراقىيەكانو دونىاش لە مالكى بېزاربوون، وتيان بزانين ئەم عەبادىيە چى دەكات؟ جارىكى تر لەبەر خۆپىشاندانى دژە گەندەلى دەرڧەتى بۆ لوا چاكسازى رابگەيەتتو رۆل بگېرېت. كەچى باۋەرى بەم رۆلەى خۆى كىردوۋەو تەنانەت لەسەر كوردستانىش قسە دەكات. كوردستان سىاسەتى ھەلەى ھەيەو بى گومان بى كەموكورپىش نىيە، بەلام بىگومان سىاسەتى حكومەتى مەرکەزىش رۆلى خراپى ھەيە لە تەنگزەكانى كوردستاندا.

حكومەتى عەبادى گەرەكيتى لەپرى گوشارى ئابوورىيەۋە سىاسەتى ھەرىم بگۆرېت. ئەۋە گۆرىن نىيە، ئەۋە ملەكەچ پېكردەنە.

*لەكوردستان راگەياندىكى شەعبەۋى ھەيە كە مېشېك دەكات بە گامېشېك و بە ھەر خالىكەۋە گرتى ناىپرېتەۋە، تا خۆى يان بەرامبەرەكەى كۆل دەدات، راگەياندىكى ترىشمان ھەيە جۆرىك لە

ئېرھابی فیکریو سیاسی پەپرەو دەکات که هەر بیروپایەکی جیاواز،
هەر بانگەوازییەک بۆ گفتوگۆی شینەیی وەک خیاڵەتو ناپاکی لە قەڵەم
دەدا. کوردستان پێویستی بە راگەیانندیکە ئەم دراو قەڵبەیی دوو دیوی
یەک دراو پێکدێنن، لەقاو بدات.

* دامودەزگای پروپاگەندەیی دەولەتی تورکیا دراماو چیرۆکی درۆ و دەلەسە لەسەر ژایانی کوردەواری لە باکوور دەھۆننەو و وەکو زنجیرە درامای دژھ کورد دەرخواردی خەڵکی دەدەن. کەچی تەلەفزیۆنەکانی کەنداوی عەرەبی ئەم دراما درۆ و دەلەسانە تەرجمە دەکەن و نیشانی عەرەب و عەجەمی دەدەن. لە خوتو خۆراییی دەبنە بەشیک لە ئامیری پروپاگەندەیی دەولەتی تورک لە دژی کوردی تورکیا بێ ئهوهی کوردی تورکیا هیچ زیانیکیان بۆ عەرەب ھەبێت، تەنانت وەکو کوردی عیراقیش نین کە کێشەیان لەگەڵ عەرەبی عیراق ھەیە. ئێستاش دەلێن وەک تەواوکاری ئهوه دوژمنایەتیە خوتوخوازییە سعودیە کەوتۆتە سەنگەر دژی پەیدەھو یەپەگھو لەگەڵ سیاسەتی تورکیا کلکی گرتی داوہ.

* دواي ئهوهی حکومەتی ھەریمی کوردستان رایگهیاند ئامادەیی دانووستاندن لەگەڵ حکومەتی عەبادی، عەبادی خۆی لێ بێدەنگ کردو و جوابی نەدایەو داخۆ نەخشە رێگهی چیه بۆ جێبەجێکردنی پیشنایەکانی بۆ کوردستان؟ ئەم ھەلوێستەش راستی ئهوه دیدە کوردستانە دەسەلمێت کە پێی وایە قسەکانی عەبادی ھەر ھی میدیا بوون و بۆ چەلەحانیی تەلەفزیۆنی بوو و ھیچی تر.

* شیۆھی شلەژانی بایکۆتەکانی دامودەزگاگان لە کوردستان بەلگهی ناشی بوونی رێکخواھەکانی کۆمەڵی مەدھنییە کە ناتوانی

بېړیاری گونجاو بو تویتړ و گروپهکانی ټهوان نوینهرایهتی دهکهن،
بدهن. بنمیچی بهرزی داواکاری و پاشان دوو کهرتبوونی ههلویستی
ریکخراوهکان و تویتړهکانیان نیشانهی ټهم ناشی بوونهوهیه.
نوینهرایهتی ټهو ریکخراوانه ترۆپکی ټهو شلټزانهن که پیویستی به
چاکسازی ههیه وهکو چوون حکومته پیویستی به چاکسازییه.

*حکومه تی ته کنوکرات ناویکی تره بو خو مژول کردن له عیراقد، له ئەسلدا حکومه تایه تی شتیکی باشه و ته کنوکراتیش ههروه تر، به لام ئەم دووانه که پیکه وه ده بن له عیراقد ده بنه ناویشان بو خو غافلکردنو کات به سه ربردنو کات که سبکردن داخو ته مه نی پرۆسه سیاسییه که درێژ بکریته وه بێ ئەوهی سه ری که سی تیدا بشکیت له عیراق، وه ک له کوردستان. هه موو داوای چاکسازی ده کات به مانای مانه وهی خو یو پاکسازیکردنی دراوسی که ی ته نیشتیه وه. ئەمه ش سه ره کیتین هوکاری ته نگژه که ی ئەوروپه که ئەمرو له حکومه تی ته کنوکراتدا خو ی ده بینو خوا که ریمه سبه ی چی ناویکی لی ده نریت.

*حکومه تی هه ریم وته بیژه که ی خو ی لابرده. له حاله تی شینه ییو له حاله تی ته نگژه شدا لابرده ناساییه و نورماله. له حاله تی شینه ییدا ئەمه گوړانکارییه کی وه زیفیه له ده سه لاتی حکومه تدایه. له حاله تی ته نگژه شدا هه ر له ده ستی حکومه تدایه، به لام ده ستی تریش هه یه له پشته وه ده لیت ئەمه بکه بو ئەوهی گوړانی که هه بی.

لابردنی وته بیژ هه ر سه به بیکی هه بی ئەو پرسیاره ی بێ وه لام هیشته و ته وه خه تای وته بیژه یان خه تای وته که ی. کیشه له گه یه نه ری په یامه که یه یان له خودی په یامه که؟ وته بیژی ش نه ماوه ئەمه بو خه لک روون بکاته وه!

ژماره: (٦٩١٤) هه یی و شه ممه ٤ - ٢٠١٦/٣/٥

*وردبینیکی نیوده وله تی راپورتیکی له سهر وهزاره تی نهوت و ئاوه دانکردنه وهی عیراق نووسیوه که ئیژئی ئەم دوو وهزاره ته له ماوهی چهند سالی رابردوودا ملیۆنان دۆلاریان به ههدهر داوه. وردبینهرانی نیوده وله تی که بۆ وردبینکردنی خهرجی وهزاره ته کانی عیراق له سالی ۲۰۱۴ هاتبوون. چهن دین نموونه یان له سهر به فیرۆدانی سامانی گشتی له وهزاره تی نهوت هیناوه ته وه. که به گویره ی بهراره که بێت ئەم دۆسییه شانوشه وکه تی حسین شههرستانی وهزیری نهوتی حکومه ته که ی مالکی دهگریته وه.

ئه وهی سه رنج راده کیشیت ئه وهیه:

-شههرستانی عه رابی هاتوو هاواری پاراستنی نهوتی عیراقه له دژی هه ری می کوردستان، گوايه کوردستان به سیاسه تی نهوتی خو ی هه له ده کا و نهوتی عیراق به فیرۆ ده دات.

-حکومه ته که ی مالکی خو ی به حکومه تی ده وله تی قانون ده زانی گوايه کوردستان له و قانونه لایداوه، که چی ئه وه خو یان ئاوا ولاتیان به ریوه بردوو!

باشه ئه مانه خو یان ئاوا ولاتیان بردوو به ریوه، ئیتر بۆچی گله ییان له کوردستان هه بووه؟ بهشیان نه دراوه له گهنده لی، یان هه ر گیانه شو قینیه که یه گێچی سه رده خا؟

*رهوتی سه در خو پیشاندانی ملیۆنی له به غدا کردوو، له ولشه وه

جېڭرى سەرۆك وەزيرانەكەى لەسەر دۆسىي گەندەلى بانگكراوه.
پاستە رەوتى سەدر خۆى تەبەرا کرد لە بەها ئەعرەجى. بەلام هيشتا
ساغ نەبۆتەوه كە ئەو تەبەراکردنە تا كوئى دەپوا؟
ئەگەر ئەعرەجى قسەى کرد و گوتى بەشيك لە پارەكان بۆ خىر
و سەدەقە تەرخان كراوه؟

*لەو دەچىت ئاگر بەست لە سوریا ھەر دەرفەت نەبىت بۆ
 شەپ راوەستانو دۆزىنەو ھى رىگە چارەى ئاشتىانە، يان تەنانەت
 ھەر دەرفەتتە نەبىت بۆ گواستەنەو ھى تەرمى قوربانىيەكان. بەلكو
 ئاگر بەست بۆتە دەرفەتتە تەكش تا ھەموو لایەنەكان بەكونە گەتوگۆ
 لەسەر چارەسەرى ريشەى دۆخى سوریا. ئىتر ئىستا قسە لەسەر
 ئەو نىيە ئەسەد بىر وات يان حەكمەتەكەى لەنيوان رژیمو ئۆپوزىيۇندا
 دابەش بکړیت. بەلكو ئىستا قسە لەسەر دابەشکردنى سوریا
 دەکړیت. يان بەسەر چەند فیدرالیکدا يان دابەشکردنیکى يەكجارەكى.
 نووسىنیکى جايەمس ستافرىدس لە فۆرىن پۆلىسى موزدەى ئەو
 دەداتو چەندىن راپۆرتى تریش لەوبارەى ھەو بۆلەوونەتەو.

*كاتى تەنگرە سیاسىيە قۆلەكان، لىقەومانو پرسە رۆل دەگىرن
 لەچارەسەرکردنى کیشەو لە خاوەردنەو ھى گرژىيەكاندا. ئەمە زۆرجار
 لە تورکیا دەقەومىت. ئەم ھەفتەى سەرۆكى روسیا سەرەخۆشى
 لە تورکیا کرد بەبۆنەى تەقینەو ھەكەى ئەنقەرەو. ئەگەرچى لەگەڵ
 ئەردۆگان تەلەفۆنى نەکرد، بەلام تورکەكان ئەم سەرەخۆشىيەيان پى
 خۆش بوو. دوو سالى پيش ئىستا كە ئەردۆگان لە بەشار ئەسەد تۆرەو
 پەست بوو، وەفاتى دایكى بوو دەرفەتتە تاو ھەكو بەشار سەرەخۆشى
 بۆ بنیرنو كەمىك لەو گرژىيە خاوەنەو. سەرەتای ئاسايىکردنەو ھى
 پەيوەندى یۆنانو تورکیاش ھەر لەپرى قەومانو پرسەو روویدا.

سه‌ره‌تای سالانی نه‌وه‌د، له‌سه‌ده‌ی رابردوودا، که بومه‌له‌رزه له تورکیا روویدا، تیمه‌کانی یۆنان له پێش ئیسراییل و لاتانی تره‌وه له‌وێ بوون، ئەم ده‌ستپێش‌خه‌رییه بووه‌مایه‌ی ده‌ستپێکردنی دانووستانی دۆستایه‌تی. ره‌نگه ئه‌وه‌ی روسیاش هه‌روای لی بێت.

*له كورده كه ده پرسى كاكه ناوت نه هاتۆته وه بۆ وه زيرى له كابينه ئاغاي سهدرى؟ جوايه كهى له مانگرتنه كهى سهدر سه يرتره! باشه ئه دى ئهم پالئوراوانه ههر ئه وانه نه بوون له بن بالى حزبه كانى خۆمانه وه بوون به كاره كتهر؟ خه تاي ئه مان نيه، خه تاي ئه وانه يه كاتى خۆى ئه مانه يان كرده كاره كتهر به سهر سهدان تيكۆشه رى ئهم ولاته وه.

*گى دى مۆپاسانى ئه ديب ده رپرينيكي ههيه كه ده لى: فهره نسيه كان به هار هات ورياي دلدارى بن. به و ئيعتبارى به هار كه شوه وه ئاي ئه فينو خۆشه ويستيو تيكه وتنى رۆمانسى گه وره ده كه ن. ئه مه له كوردستان ده بى واييت كه بليين: كوردستانيان له به هاردا ورياي جۆره كانى موزايه دهى سياسى بن، هه موو ساليك كه شى به هار سۆزو هه ستى موزايه ده كان به رزتر ده كاته وه.

*ئەوھى چالى تەكنۆكرات بۆ ھاۋرى و ھاۋپەيمانى خۆى
 ھەلەكنى سەرەنجام خۆشى تىدەكەۋى. عەبادى بەزىمى تەكنۆكراتى
 ھىنايە نيوانەۋە. ۋەك تۆپەلە بەفر كە لە شاخەۋە ھەلدەدرى باسى
 تەكنۆكرات ھەر گەۋرە دەبى. نھا دەگوترى عەبادى خۆشى تەكنۆكرات
 نىيە و گەرەكە بگۆرى. ئەم قسە ھى ئىمە نىيە، ھى ئەنجومەنى
 بالاي شۆرشى ئىسلامىيە كە داۋاي كردوۋە: گۆرانكارى گشتگىر بىت و
 خودى عەبادى - ىش بگريتەۋە.

*لە كوردستان سىياسەت و دىموكراسى و ململاننى سېر كراۋە،
 حزبەكان مەگەر لەسەر رەۋشى بەغدا يەكترى بىينن و كۆبوونەۋە
 بكن. لەسەر دۆخى كوردستان ھىچ قسەيەك نىيە جگە لە
 موشەكەكانى لە مىدياكانەۋە تىدەگىرىن. حزبەكان بۆ بەغدا بە
 خەمترن. خوا بكا دۆخى شلەزاۋى بەغدا زۆر بخايەننى تا كورد ھەر
 يەكترى بىينن و كۆ ببنەۋە.

كۆك بوون لەسەر بەغدا لەھىچ باشتەر. لەشەرۋ ناكۆكى باشتەر

تەكنۆ فراكسيون

*جوانترین وەسف بۆ پیکهاتهی حکومهتی عەبادی ئەوەیە
کە رۆژنامەیهکی بەغدادی نووسی، رۆژنامەهی مەشرقی ناوی ناوه
حکومهتی تەکنۆ کوتەله. یانی تەکنۆکراتی کوتەلهکان، ئەم ناوێشانە
جوانترین گوزارشتە لەسەر چارەسەری مامناوەندی دۆخی حکومهتی
داهاتوو، حکومهتەکە بەدڵی عەبادی دەبێت کە تەکنۆکرات بێت،
هەرۆهەا بەدڵی کوتەلهکانی پەرلەمانیش دەبێت بەو مانایە هەر
کوتەلیهەو خۆی تەکنۆکراتەکانی خۆی دیاری دەکات.

«باس»ی یه کیتی

*رۆژنامەهی «باس»ی سەر بەخۆیان ئەمە دوو هەفتەیه درۆ لەسەر
پەيوەندی یه کیتیو تورکیا بڵاودەکاتەوه، جاری پێشوو گوتی تورکیا
لەپراگەیانندی یه کیتی ناپارازییە، ئیستا دەلێ لەپەيوەندییەکانی یه کیتیو
پەکهە و حەشەدی شەعبی ناپارازییە.

رۆژنامەهی باس لەپروانگەهی تەکنۆکراتەکانی ئەولا لیکدانەوه بۆ
پەيوەندی دەکات. چونکە خۆیان کە «باس» سەرەخۆیی لەوانەوه
بەدەستەتێناوه و سەیری پەيوەندی دەکەن کە پاشکۆیەتی بێت،
پێیان وایە یه کیتیش وەکو ئەوان دەرستی، وەکو ئەوان کە چوو
هاوپەیمانییهوه سەرەخۆیی خۆی لەدەست دەدات، «باس» و دەزانێ

یەکیتهی شهو خەوی لی ناکهویته گهر دروسییهك لی ناپازی ییت.
یەکیتهی بو کوردستان دروست بووه، چی ههقی بهوهیه ئاغا
ئیقلمیهکانی «باس» چی لهسهر دهلین؟.

*ئەوھى چالى تەكنۆكرات بۆ ھاۋىرى و ھاۋپەيمانى خۆى
 ھەلگەننى سەرەنجام خۆشى تىدەكەۋى. عەبادى بەزىمى تەكنۆكراتى
 ھىنايە نيۋانەۋە. ۋەك تۆپەلە بەفر كە لە شاخەۋە ھەلدەدرى باسى
 تەكنۆكرات ھەر گەۋرە دەبى. نھا دەگوترى عەبادى خۆشى تەكنۆكرات
 نىيە و گەرەكە بگۆرى. ئەم قسە ھى ئىمە نىيە، ھى ئەنجومەنى
 بالاي شۆرشى ئىسلامىيە كە داۋاي كردوۋە: گۆرانكارى گشتگىر بىت و
 خودى عەبادى - ىش بگرىتەۋە.

*لە كوردستان سىياسەت و دىموكراسى و مەملەت سىر كراۋە،
 حزبەكان مەگەر لەسەر رەۋشى بەغدا يەكترى بىيىن و كۆبۈنەۋە
 بگەن. لەسەر دۆخى كوردستان ھىچ قسەيەك نىيە جگە لە
 موشەكەكانى لە مىدىيەكانەۋە تىدەگىرىن. حزبەكان بۆ بەغدا بە
 خەمترن. خوا بكا دۆخى شەزاۋى بەغدا زۆر بخايەننى تا كورد ھەر
 يەكترى بىيىن و كۆ بىنەۋە.

كۆك بوون لەسەر بەغدا لەھىچ باشتەر. لەشەرۋ ناكۆكى باشتەر

دیاردەى سەیر لە کوردستان ئەوەیە میدیاکەمان لێدوانى بەرپرس و کارەکتەرە شۆڤینیەکان دەکاتە فاکتى راستەقینە و وەکو راستى مۆتلەق مامەڵەى لەگەڵ دەکات. قەینا گوتمان باوەرتان بە نوێنەرەکانى خۆتان لە بەغدا نەبێت، چونکە سیاسەتى کوردی لە پاشەکشى دایە، بەلام بۆ دەبێ بى باوەرى لە هی خۆمان سەر بکێشێ بۆ باوەرى مۆتلەق بە قسەى نەیاران؟
 *لە هەریمی کوردستان هیژەکان لەسەر هەموو شتێک ناکۆکن لەگەڵ یەکتى، لە بەغدا وا کۆک و هاوھەلۆیستن کە لەسەر لاسارى ئەندامەکانیش یەک کاردانەووە دەنوینن. لە هەریم ناکۆک و لەبەغدا تەبە. بۆ هیلى ناوھەراست کە ناوچە داپراوھەکانە سیاسەتى شلەتین رەچاو بکەن نە توند و نە ترازوا!

*یەکیتى و پارتى بەیاننامەى هاوبەش دەردەکەن و سیاسەتیان لە ئاستى عیراقدایەک دەخەن، کە تا دوا چانس لەگەڵ بەغدا هەلبکەن و دواى ئەوھش پێکەووە لە عیراق تەوھەللا بن ئەگەر بەغدا ویستى کوردی نەسەلمان.
 کەچى کاکى دلسۆزى سیاسەتى تەنگبین هەر بە لاسارى دلى ئاو دەخواتەووە. رۆژنامەکەى کردوووە بە بازارى شیخووللا و فەیسبووکەکەشى بۆ ئەدەبیاتى سەر دیوار و ئاودەستەکان باشن، چونکە بۆنى رشانەوھى لى دیت.

ژمارە: (٦٩٥٢) ھەینی و شەممە ٢٢ - ٢٠١٦/٤/٢٣

میراتی باوکیتی

فالح خزەلی لە ناوەکەیدا دیارە کە هاوکاری جەهادیی سەیدی شۆهەدایە و پەرلەمانتاریشە لە بەشی بەسەر، لێدوانی خۆش و سەمەرەیی داو، دەلێ هیژی پێشمەرگەیی کوردستان چەک و تفاقیی رژییمی سەددام حسیینی لایە کە هی هەردوو فەیلەقی یەک و هەوتی سوپای بەعسی سەددامییە. خزەلی دەلێ ئەو چەکانە پێشمەرگە دەستی بەسەردا گرتوون و هەقە بدریتەو سوپای عێراق. یانی چەکی پانزە سالی پێش ئیستا کە حەقەن ژەنگی هەلەیناوە لای ئەم خەزەلییە بۆتە میراتی باوکی کە لێی خۆش نابێت. سەیر ئەوەیە خۆی میلیشیایە و حەشده و چەکەکانی ناداتە سوپای عێراق، نەها ئەم داوایە لە کوردستان دەکات!

✽خورماتوو لای بەرە

جاران دەیانگوت: «هەر شەپەیی بۆ جوامیڕیکە»
لێ ئەمڕۆ لە زەمانی عەولەمەدا هەر شەپە و بۆ موزایەدەچیەکە،
بۆ کەسیک کۆلی دلی خۆی دەریژێ و ئەو دەکات کە لەم حالەتەدا
دۆست و هاوپیەمانەکانی لێی دەخوازن.
سەرۆکی بەرەیی تورکمانی دەلێ: ئەم شەپەیی خورماتوو دەستی
پەکەکەیی تێدایە کە لە ناو لیستی تیرۆری جیهانیادیە. بیگومان

پەكەكە لە خورماتووش ھەيە وەكو لە ھەموو شوپىڭ سەرى
دەرھىناو، تەنچەكەمان لە سەرۆكى بەرەى توركمانى بۆ داكۆكى لە
پەكەكە نىيە كە ماشەللای لى بىت خۆى ماشىنى ئىعلامىي بەھىزى
ھەيە. بەلام مەعلومە كە ناوھىنانى پەكەكە وەك ئەندامىكى لىستى
تىرۆر ھەندىك جار دەبىتە ماىەى بەرزبەونەوہى گىچى دۆستايەتى و
ھاوپەيمانىتى لەگەل ئەنقەرەدا شتىك كە ماوہيەكە بەرەى توركمانى
گەرەكىتى نوپى بكاتەوہ.

پهتای سایک بیکۆ

هه موو کوردستان پهتای یادی سایکس بیکۆ دایگرتوووه. کۆر و کۆنفرانس و شیوهنی بۆ ریکده خریت. خوێ ئه م شتانه چاکن. به لام کیشه ئه وه یه مستهر سایکس و مسیو بیکۆ مردوون و له دونیای فانی نه ماون تا خوێان روونکردنه وه بدهن. بۆیه هه رچی ده گوتریت یه ک لایه نه یه. لایه نی دووهم قسه ی دیار نییه، ئه وان کاری خوێان کرد و کوردستان و ناوچه که شیان دابه شکرد. ئه وی له مه یداندا دابه شکراوه له پاره وی کۆلیژه کان به ده ست ناهێزێته وه. هه ر له مه یدان وه رده گیرێته وه.

* دیمه نی په رله ماننی عیراقمان دی که داگیر کرا و دهستی به سه ردا گیرا. نوێنه رانی کورد که وتنه ژیر هه ره شه وه و به ئاشکرا وتیان لیره جێتان نابێته وه. دیمه نی په رله ماننی تورکیاشمان بینێ که به بۆکس به ر ده بنه گیانی په رله مانتاری کورد. هێشتاش په رله مانێکی سوریا ده ست به کار نه بووه که هی ئه سه د نه بێ و هی هه لێژاردنیکی دیموکرات بێت. په رله ماننی نوێی ئێرانیش ده ست به کار نه بووه تا بزانی چۆن ده بێ؟ لێ له دوو وڵاتی گه وره دا ده بینین کورد ده کړێته ده ره وه ی باز نه که. فه وزای په رله مان ئه گه ر به لگه یه ک بێت له سه ر دارزانی دامه زراوه ره سمیه کانی پایته خته کانی ناوچه که، ئه وا ده رکردنی کورد وه ک ئاکامێکی ئه و فه وزایه نیشانه ی ئه وه یه ئه م دیموکراسیه ی له م ناوچه یه دا هه یه دیزاینه که ی به که لکی کورد نایه ت و هه ر وه ختی که سه رده سه ته کان ئاره زووی لێ بکه ن کوردی لێ ده رده که ن.

ژماره: (٦٩٦٤) هه یه نی و شه مه ٦ - ٢٠١٦/٥/٧

*ئەگەر پەرلەمانتار نەمىنى و نەبى، سەرۆكى پەرلەمانىش نابىت. سەرۆكى پەرلەمان كۆلەن بە كۆلەن بە دواى پەرلەمانتارى فراكسىيۇنەكاندا دەگەرېت تا كۆ بىنەو و وەزىفەى سەرۆكى پەرلەمانى ھەبىت. بى ئەندام سەرۆك نابى. ھەر ئەمە ستراتىژى سەرۆكى ئەنجومەنى نوپنەرانى عىراقە لە سەردانىكردنى بۆ ھەرىمى كوردسىتان. كابرا نە چارەسەرى پىيە، نە ھىوا، نە ستراتىژىكى مەحكەم. ھاتوو قەقلە پەرلەمانتارەكان خىر بىكاتەو بۆ ئەو ھى وەزىفەكەى بىمىنى و مووچەكەى ھەلەل بىت.

*كابرا پاش ۲۳ سال ھاتوو بىرىنى يەكەم ھەلەلەردنى كوردستان دەكولېنىتەو باسى گوايە ۵۱ كورسىيەكەى خويان (۴۹) كەى يەكىتى دەكات. ئەم ھىكايەتە وەھمىيەيان ئەوئەندە وئوتەو ئىتر تامى تىدا نەما. بى ئاگا لەو ھى دواى رىككەوتنى واشتوتون ھىزبەكەى ئەم كورسىيە و ئەو مەتەى وەرگرتەو و ھىچ پىاوەتى تىدا نەھىشت. نەك ھەر ئەو ھى بەلكو نۆبەتى سەرۆكى پەرلەمان و جىگرەكەشى لە پەرلەمانى يەكگرتووى پىش رووخانى سەددامدا (۲) مانگ بە سى مانگ بوو. ئەمە تەزوىرى بادىنانىش با لەولاولە بوەستى. كە لە ھەلەلەردنى ۱۹۹۲- شەو تەزوىر لە ژمارەى دەنگدەران و ژمارەى دانىشتوان لەو ھى بۆتە نەرىت و ھىشتاش بۆ يەكلايى كردنەو ھى ئاكامى ھەلەلەردنەكان پىشتى پى دەبەستىت.

خیره ئەم کورسییەتان کەوتە بیر کەچی خەڵک لە کورسی زۆر
گەورەتریش بێدەنگ بوو؟!

*کابرا حەسوودی بە بەسەرکردنەو و سەردانی خەڵکیش دەبات
بۆ لای سەرکردەى حزبەکەى، لە جیاتى ئەوەى دلى بە شەعبیەت
و رەواجى مەعمیلەکانى خوش بىت قەلس و بىتاقەتە دەلى: بۆ
پاککردنەوەى پەریز و دەلى پىگاکە کراوەتە پى کانى.

هیشتا ریککەوتن نەکراوە ئەوانەى بەرژەوەندیان لە ناکوکی
دایە لى کەوتونەتەو تەقە. دەترسین ریککەوتن هەبى ئىتر ئەوان
پەریزیان ئاشکرا بىت.

*ھەندىك كەنال كە ئىدعاى سەربەخۇيىو پروفېشنالى دەكەن مەگەر لە كاتى رېككەوتنىكى وەك ئەوۋى گۇرانو يەكېتىدا لە مەنگەنەى سەربەخۇيى بىرېت كاتېك دەبىنن ئەم رېككەوتنە دوو ھېزى كوردستانىيەك دەخات لە ھەلۆستو سىياسەتدا. ئېتر ئەوانە شېتگىر دەبن تا ئەوۋى ھەرىف و خۇنۋاندىنى پروفېشنالى لە دەست دەدەن.

وہللا ھەر كەنال ۲۴ باشە كە ھەر لە سەرەتاوہ ئالای لایەندارى ھەلكردووہو بە ئاشكرا دژى يەكېتى كار دەكات.

*ھەندىك كەس كە لە كەنالەكانەوہ دېنە سەرخەتى داكۆكى لە سىياسەتى تەسكى حزبایەتى وای دەترنجېنن بەسەر يەكدا كە ھىچ قازانجېك بە حزبەكەى خۇشيان ناگەيەنن، لە جياتى ئەوۋى قسەيان بچېتە گىرفانى حزبەكەيانەوہ كارېك دەكەن حزبەكەيان ناچارى روونكردنەوہ دەكەن تا ئەو رادەى تېمىكى ئىعلامىي سەرقالى داكۆكى كردن دەبى لەو كەسەى گوايە بەخېر بۆ ئەو ھاتۆتەوہ قسە بارېك لەسەر شانى لایەنەكەى خۆى سووك بكات، كەچى بارى سەرشانى قورس دەكات.

ژمارە: (۶۹۷۶) ھەينى و شەممە ۲۰ - ۲۰۱۶/۵/۲۱

*ئەگەر خەلكانىك ھەن بىانەوئىت يەكئىتى تەفروتونا بئىتو نەمئىتت
ئەوا خوا ھەقە دەبئى بلىن سائىتى باس نىوزو ئەوانەى لە پشتەو
دەنيان دەدەن لەو خەلكانە نين. ئاخر ئەگەر ئەم سائتە خەبەر
لەسەر يەكئىتى نەكات لەسەر كئى بكات و چى دەكاتە كەرەستەى
ھەوالو راپۆرتەكانى؟

لەبەرئەو ئەو كەسانە ھەلەن كە پىيان وايە باس نىوز قىنى لە
يەكئىتتە، بۆيە ھەر باسى لە يەكئىتتە. باس نىوز ھەز دەكات تا خوئ
پەخشو بلاوكردەو ھەيە يەكئىتى بمئى.
دەسا با يەكئىتى ھەر بمئى بو كوردو كوردستان و قىچىكش
لەبەر خاترى خەبەردارى باس نىوز.

*ھەندىك تازە كەوتوونەتە بلاوكردەو ھەي گرتە قىديوكانى يەكئىتى
لەسەر گۆرانو گۆران لەسەر يەكئىتى. ئەمانە گەرەكيانە كاي زۆر نزيك
نەك كۆشيشى بەبادا بكەن، وەك بلىنى يەكئىتى و گۆران ئەم شتانەيان
نەبىنىبئىتو يەكترى دەخەلەتئىن بەم رىككەوتنەيان. رىكەوتنى يەكئىتى
و گۆران لەسەر بنچىنەى يەكتر ناسينو ئايندە ناسىنى كوردستانە.
ئەوانەى ئەم گرتانە بلاو دەكەنەو نازانن كوردستانو يەكئىتىو گۆرانىش
لاپەرەيەكى نوئيان كرڈۆتەو. وەكو مام جەلالىش دەلئى لاپەرە
(چلكنەكانمان سووتاندوو ھەي لاپەرەى نويمان كرڈۆتەو) لاپەرەى نوئى
كە تەجاوزى گرتە ناكۆكەكان دەكات. خو باشترە خەلكى تريش چاو

له يه کيڼي و گۆږان بکهن و لاپهړه نوې بڼې خوښان بکه نه وه له
جياتي نه وه لاپهړه خه لکي تر هه لېده نه وه.

*خەبەر ھات گوايە عەبادیو جبوری بە گرەنتی داواى گەرانەوہى فراکسیۆنەکانى کوردیان کردووہ بۆ بەغدا، ئەمما خەبەرەدارى ئیمە کە شۆڤە دەکاو حەفتو ھەشتى لەسەر دەکات بۆى دەردەکەویت عەبادیو جبوری سەلامەتى خۆیان پى گرەنەتى ناکریت، ئیستا چۆن ھى کوردیان پى دەکریت؟

*ئەگەر ريفراندۆم ئەم فېستيفالو يارى تيلماجانە بێت کە لە شارو شارۆچکەکانى دەقەرى پاڤاریاو میونخ دەکریت، ئەوا ھىچ نییە، نە کوردان رازى دەکات و نە داگیرکەرانیشت دەتاسین. ريفراندۆم یەكجارە، کە کرا ئیتر قەولى فەسلێ تیدا دەکری. کە بووہ دەسکەلای حزبى ئیتر بە قیست روژیک لەم شارۆچکەو روژیکى تر لەو گوند ئاھەنگى بۆ ساز دەکریت. قوربان بۆچى ريفراندۆم حەفلەى تەنەکورییە، یان چارەنووسى میللەتیکە.

کوردایەتى خورمايە بۆچى

یان قسەى شەیتانییە؟

*ھەندیک چالاکوانو روژنامەوانو دیدەوان جارەن بە ناوى سەربەخۆو سەربەخۆیانو سەربەخۆمانەوہ روڵى بەربووکیان دەگێرا لە ناکوکی نیوان ھیزە سیاسییەکاندا، دەھاتنو دەچوون، ھەندیک جار روڵى ریش سپیو ھەندیک جاریش ژیربەژیر دنەى ئەمو ئەویان دەدا. ئەوانە نانیان لە ناکوکیدا بوو، ئیستا رەنگیان زەردو لێو بە بارن.

هه ق وایه یه کیتی و گۆران یان به شی سه و دای ئه وان ناکۆکی له نیتوان
خۆیان بهیلنه وه، یاخود جیی ئه وانیش بکه نه وه له ریککه و تنه که دا.
ئه دی نالین پرۆتۆکۆلی تر ئیمزا ده کریت؟ با له و پرۆتۆکۆلانه دا
به شی ئه وانیش هه ییت!!

لە ھەولێر لە جیاتى رۆژنامەى ئازاد، ميليشياى ئازاد زۆرە كە كرىي راستەوخۆ لەسەر درۆ و بۆختانەكانى وەردەگرى. يەك لەوانە «وشە» يەكى ژەھراوييە لە سايتەكەيدا نووسيوپەتى گوايە كوردستانى نوێ چاوى بە سەرکەوتنەكانى پيشمەرگە ھەلنايە، بى ئاگا لەوہى لە ژمارەى پيش ئەو ژمارەيە بە مانشيت لەسەر سەرکەوتنى پيشمەرگە نووسيوپەتى. بەلام ئەم «وشە» يە كارى رستەى تەواو نىيەو مانشيتى رۆژى ھەوالى سەرکەوتنى پيشمەرگە ناخوينتتەو، ھى رۆژى دواتر دەكاتە بەلگە كە ئيتەر ھەوالەكە لە خەبەر دەردەچىو دەبيتە دىعايە وەكو دىعايەى ميليشيا ئازادەكانى بە تەراتين تيرۆرى ناوبانگى رۆژنامە سەنگينەكانى وەك كوردستانى نوێ دەكەن. ئەم «وشە» كە چەقوى كولى پيپە ئىكتيفا بەو ناكات، بەلكو سەردارو كوێخاكەى لە فەيسبووكەو تەوانجى داوہ گوايە ئيمە خەبەرى بىگانەمان داناو، چونكە ھەزمان لە ھى بىگانەيە.

ئەم سەربازى مۆتەفەرىقەى ميليشيايەكى رۆژنامەوانى و دەزانى ھەر خۆى تەوانجى مانادار دەزانى. وا ئيمە مانشيتەكەى رۆژى پيشترى كوردستانى نوێ بۆ دادەنئين كە باس لە سەرکەوتنى ھيزى پيشمەرگە دەكاتو وەكو وەستەلى تەمسيلىيەكە پيى دەلئين:

«ھەر مانشيتەكە!»

*له سەردەمی گرتنی کویتدا زۆر نووسەری قەلەم فرۆشی دنیای
 عەرەب دەستیان دایە کاسبی باسی عروبەیی سەددامیو بێ وهفا
 بوون بەرامبەر کویت کە پارەیی بوو کێشەیی فەلەستین هەلپشتبوو.
 سەددام لە کویت دەرکراو ئابڵۆقەیی ئەمەریکا پرستی لێ بریوو و
 نەیدەتوانی پارە بداتە نووسەرەکانی عەرەب، میدیای عەرەبی ناوی
 ئەو نووسەرەکانی نابوو «ارامل صدام» واتا بیوژنەکانی سەددام. کە
 دواي کەوتنی سەددام دیکۆمێنتەکانی کوپۆنی نەوت بۆو بوو بە
 هەندیک لەوانەیی کوپۆنی نەوتی سەددامیان لێ ئاشکرا بوو پێیان
 گوترا «ایتام صدام» یانی (هەتیوێکانی سەددام).

کاک دکتۆر کەمال فوئادی بەشیر موشیر کە رقی لە قەلەم فرۆشی
 بوو، هەندیککی ناونا بوو «هەتیوێکانی رەزاشا» داخۆ ئەگەر روژیک
 ئاشتییو ریککەوتنی سیاسی تەواو بۆ بکیشی بەسەر وڵاتداو حوکمی
 یاساو دامەزراوەکانو شەفافیت بچەسپێ چەند قەلەمی سەنگەر
 گوێزەرەوێو چەند نووسەری ئۆنیاز لێیان ئاشکرا بێتو ببنە بیوژن و
 هەتیوی پاشماوێی ئاگاکی بەخێویان دەکردن؟

عادل ئىمام

*توانجىكى ھونەرمەندى ديارى مىسرى عادل ئىمام بۆتە مايەى
مشتومپر لەنيوان عىراقىيەكان بە شىعەو سوننەيانەوہ. عادل ئىمام
كۆمىنتىكى نووسىووە لە توپتەر يان بە ناوى ئەوہوہ نووسراوہو تىيدا
دەلى:

پىم سەپرە ئەو ھەموو ژمارەى ھەزاران ئاوارەى فەللوجە ھەپە
كەچى داعش بە دووسەد كەسەوہ دەرەقەتى ئەو ھەموو خەلكە
ھاتووە ئەدى كوا پياوہتىو جوامپرى، شىعەكانى فەيسبووك بە گالتهوہ
توانج لەم كۆمىنتەى عادل ئىمام دەدەنو سوننەكانىش پىيان ناخۆشە.
بەس ئەوہى لەو ناوہراستەدا گىرى خواردووە ئەوہىە عادل ئىمام
ئەو كۆمىنتەى بە راست نووسىووە يان سوەبت؟ خۆى نووسىوہتى
يان بوختانى بەناوہوہ كراوہ؟

بازى دزى

*بازى بەغداد لەسەر شانى ھاوولاتيان نەنىشتەوہ. يانى پرۆژەى
سەقر بەغداد كە جۆرىكە لە باج ستاندىن لە شۆفىرو خاوەن
ئۆتۆمبىلەكانى عىراق ھىچ بنەمايەكى ياساى نىيەو ئەمانەى ئەم
پارەيە كۆ دەكەنەوہ ھىچ خزمەتگوزارىيەك پىشكەش بە ھاوولاتيان
ناكەن تا شايانى پارە وەرگرتن بن. وەزارەتى ناوخواى عىرا لە رىى

به پړۍ بهرې گشتې هاتووچووه رایگه یاندووه نه وان ئاگاداری ئه رکو
فه رمانه کانی کۆمپانیای سه قه به غداد نینو ناشزانن کى ته خو یلی
کردوون ئه م پاره یه له خه لک بستین.

ئه م لیدوانه زۆر سه یرو سه مه ریه وه زاره تی ناوخۆ به ئاشکرا
ناوی دز دینیت بى ئه وه ی هیچ ئیجرائاتیکى له به رامبه ردا بکات!!
بو ئاگاداری ناوخۆی عیراق کۆمپانیایه کى له م جوړه ش به ناوی سه قه
که رکوک له و شاره هه یه!

*کۆبۈنۈنەۋەي گۆرانو يەكيتى لەگەل لايەنە تورکمانیو مەسیحیەکان باشە، گوڭگرتن لە بیروپرایان و دنیایی لە پشتیوانیان چاکە، بەلام ئەو بەس نییە، گەرەکه گۆرانو یەكيتیو سەرکردایەتیە ھاوبەشەکیان ئیختراقی بەرەي پارتی بکەنو بیگەینەنە ئەو قەناعەتەي کۆبۈنۈنەۋەي ھاوبەش لەگەل «ھاوبەش» دا کۆتایی دونیاییە!.

*هەق وایە رووداو قسەيەکی جیددیو بەدواداچوونیکي روژنامەوانی بکات لەسەر دۆسیی تۆمەتبارکردنی ئەندامیکي کۆمەلای ئیسلامی لە تاوانی تەقینەۋەکەي بەردەم بارەگاکیان، ئایا خوشیان رایان وایە، پێیان وایە حزیبک لە کوردستان ئەم کارە دەکات و قازانجیکیشی لەو کردارە دەست دەکەوێت؟ لەهەموو تاوانیکدا گەرەکه بیر لە سوودمەندی یەکەم بکریتەۋە، کۆمەلای ئیسلامی سوودی چی دەبینێت لەو پەلامارەدا، رکابەریکی «کەنالی پەيام» سزا دەدات؟!.

*بەگوڧرەى ئەوەى راگەيانندنەكانى پارتى باسى دەكەن، ئەوان ئىتر بېرىارى خۆيان داوہ كە لە بەغدا نابنو بەغدا باش نىيە، بۆيە بە مەزەندەى ھەندىك كەس، ئەم چوونەوہيەى فراكسيۆنى پارتى بۆ پەرلەمانى عىراق پەيوەندى بەگەرانەوہ بۆ پرۆسەى سياسىيەوہ نىيە، بەلكو رەنگە جەماعەت بۆ ئەوہ چووبن تروتفاقو جلو بەرگە كانيان بھيننەوہ. بۆچى بۆ عەرەبەكان بەجىيھيئلن؟ بۆچى بۆ ئەندامانى فراكسيۆنى يەكيتىو گوڧران بەجىيھيئلن، كە جلو بەرگە كانيان تەسك يىت بەبەر ئەندامانى يەكيتىو گوڧران نەكات؟

*پرۆسەى سياسى لە عىراق واى لىھاتووہ كە تەمەنى نوخەكەى بەگوڧرەى قىستى ھەفتانە دريژ دەكرىتەوہ، ھەموو ھەينىيەك موقتەدا سەدر كفى مەرگ لەبەر دەكات، كەچى خو مەبەستى كفىو دفن كردنى پرۆسەى سياسى عىراقو كارەكتەرەكانىتى، ئىتر ھەموولايەك، لە ھەموولايەكەوہ، بە رجاوتكا داوادەكەن ئەم ھەينىيە نەيكاتو بۆ كاتىكى ترى دوابخات، ئەويش تاييسەلمىنى ديموكراتو دادپەرورە، ھەفتانە بەقىست بۆيانى تازە دەكاتەوہ.

١٨ باره گای سهر بازو میتی تورکیا له سنووری پارێزگای دهۆک دا ههیه، به گوێرهی وتەى ئەمینداریی گشتی وهزارهتی پێشمه رگه ”ئەم هێزه هیچ جوړه په یوه نندیو هه ماهه نگییه کیان له گه‌ل وهزاره‌تی پێشمه رگه‌دا نییه». هوکاري هاتنو خانه خوێه کهشیان ئە گهر به رسمى زوړ ئاشکراش نه کرابی، به‌لام خه‌لکی کوردستان شتيکیان له‌و باره‌یه‌وه له‌لا روونه.

که‌چی پارتی به سهردانى نورى مالیکى قه‌ل‌س ده‌بی‌تو جیگری سهرۆکی حیزبه‌که‌و چه‌ند سهرکرده‌یه‌کیشیان ته‌شهر له‌و سهردانه ده‌دەن. جیگری سهرۆکی پارتی که سهرۆکی حکومه‌تیشه ده‌لی: ئە‌گهر سهردانى هه‌ولێر بکات ئە‌وانیش پێشوازی لێده‌که‌ن و هیچ کات گه‌فتوگو له‌گه‌ل به‌غدا ره‌تناکه‌نه‌وه. «ئە‌گهر مالیکى نیه‌تى باش بوایه، ده‌بوو سهردانى هه‌ولێرىشى بکرایه».

له کاتی‌که‌دا تا ئە‌م چرکه‌ساته هاتنو چوونى خه‌لک له نیوان به‌غداو ههر شارو شارو چکه‌یه‌کی کوردستان عیراق زوړ ئاساییه‌و پێویستی به وه‌رگرتنى قیزاو پاسپۆرت نییه، ئیتر ئە‌و که‌سه مالیکى بی‌ت که که‌سایه‌تییه‌کی دیارو گرنگه له گوړه‌پانى سیاسىو ئیدارى عیراق، یان جومله فروشیکی بازاری شیخه‌ل‌لای هه‌ولێرو ژێر پرده‌که‌ی جاده‌ی مه‌وله‌وى سلیمانى بی‌ت.

ئیت‌ر ده‌بی‌ بۆچ ئە‌وان به‌و هاتنه قه‌ل‌س بنو تانه‌و ته‌شهری

لټېدنه، که چي نه پرسن ماليکي نيه تي باش نييه و هاتنه که ي بڼو کورد
خراپه يان ۱۸ بنکه که!!

ئەگەر سېبەي دوو سېبەي دەۋلەتى سەربەخۇ رابگەيەنرېت،
كوردەكانى بەغدا چى دەكەن؟ كى بە پاسو بە فرۆكەو بە پايسكىل
دەيانھېنېتەو؟

مادام حزبىك ئەم باسەي كردۆتە باسى خۆي كەوابى ھەر ئەو
حزبە دەيزانى كەي سەربەخۆيى جار دەدرى، تۆ بلىنى ئەو حزبە بە
ئەندامە بە غايىەكانى خۆي بلى وەرئەو سېبەي رايدەگەيەنن، بلىنى
ئەوانىش بە كوردە بەغدايىەكانى تر بلىن؟ بەلام عەجايب ئەم كوردە
بەغداديانەي حزبى سەربەخۆيى كە لە بەغدان لەو ناچى بەتەماي
گەرئەوئەبىن بۆ كوردستانى سەربەخۇ، لەوئى وا دايان كوتىو، وەك
بلىنى دەزانن باسى ناوئەوئى ولاتيان بۆ سەربەخۆيى، فايەق بىكەس
وتەنى، خورماو قسەي شەيتانىيە. لە بەغدا وا چنگيان لە پۆستو پايەو
پارە گىر كردوو، وەك بلىنى عىراق وەحدەيەكى ئەبەدىيە، وا خويان
ماتكردوو وەك بىژى قىامەت ھەر لە رۆژى قىامەت بىتەو بىريان،
نەك رۆژى سەربەخۆيى كوردستان، بەوئەدا زانىمان باسى مىدياكان
شتىكەو تەگبىرى ژىرەو شىتىكى ترە.

*دەلّەن پەرلەمانتاریکی دەولەتی قانون لە لیژنە ی رۆشنییری
 ئەنجومەنی نوێەران عەنتەریاتی نواندوو. وایزانیو ئەو لیژنە ی
 حەشەدی شەعیو شەری داعشە توو پەرە بوو و ویستویەتی بۆکس
 بوەشیی. ئای قوربەسەر رۆشنییری کە خەلکی وای نوێەرایەتی
 بکەن. قوربەسەر دەولەتو بەسەر قانون ئەگەر لیستی وای نوێەری
 وای هەبێت. قوربەسەر دیموکراسیو پەرلەمانو عیراق ئەگەر لیژنە ی
 رۆشنییری کە ئای هەپەشە ی لی بکریت.

*رۆژنامە ی هەولێر تا ئیوارێ گێچەل بەمو ئەو دەکات، لەسەر
 کۆلانیان رێگە بە خەلک دەگریت، کەچی ئەو نەدی جیکلدانی تەنگە
 سەری دونیای لی دێتە یەک کە دوو تێینی لەسەر بنووسریت. ئیت
 بە هەموو قەلەمانیە کەو دەکەوێتە جوابو جابکاری. بەم دوايە
 تەنانت بە ناوی خواراوی بەشی دیزاینیشەو شتان دەنووسن.
 ئەگەر بەشی دیزاین وای سەغلەت بێتو جابوی توند بێت، ئەدی
 دەبی لەشکری کوردستان جابوی چۆن بێت؟

فەرمانگەى نوینەرایەتى حکومەتى ھەریم رۆژانە شانامە دەنووسیت لەسەر سیاسەتى دیپلۆماسیانەى کوردستانو ھیکمەتى دیپلۆماسیى فەرمانگەىیان کە گواپە دونیای کردووہ بە دۆستى کورد، کەچى لە ماوہى رابردوودا سى رووداو ھاتنە پېشەوہ کورتھېنانى شانامەکانى دەرخت.

۱- بۆ جارى دووہم کۆنگرەى نۆدەولەتى لە سەر رەوشى دواى داعش لەکریتو فەرمانگە نەیتوانیووہ ئامادەگییەك بۆ ھەریم تۆمار بکات.

۲- حکومەتى روسیا یارمەتى چەکو لۆجستى بۆ پېشمەرگە گەياندۆتە ھەولیر کەچى دیپلۆماسیى کۆمارەکانى مۆز وا دەستەوہستان نەبووہ لە پېشوازی میوانەکانیو لە دەرپرینى سوپاسگوزاریدا.

۳- بەو حالەشەوہ دواى داخستنى نوینەرایەتى حکومەتى ھەریم لە روسیا لەبەر قەرزو قۆلەو بى پارەى. ئینجا فەرمانگەى نوینەرایەتى دەرەوہ لە ھەولیرەوہ بەلاغ دەدا کە نووسینگەى نوینەرایەتى لەو ولاتانە دادەخریت کە یارمەتى ھەریمیان نەداوہ.

ئیمە لەم گوزارشتانە تێنەگەیشتى، دیپلۆماسیى دەبیّت پروونو رەوان بیّت. وا نییە؟

*باس نیوز جوړيک له ټبرهابی میدیایو سیاسی دهست داوه تی که ټبرهابه که ی گوډلزل له چاویا ناشیو شاگردی کی دهستوی سپییه. به راوردی کی سهقه تی کردوو له نیوان که بابخواردنه که ی که بابخانه ی عه باس ټه و شواربو سهنگه ری به ری شهردا. که دنیاین رهحه تی عه باس ټه بو شواربیش ټه و به راورده ی پی ناخوشه، چونکه سیخورمه وته نی، ره بی تی تیا نییه، مه گهر ټه وه نه بیټ بلین که باب باشتره له ټبرهاب.

*به هه موو لایه که وه دهست دهخه نه سهر ده می وه زیری دیفاعی عیراقی که تکایه چیر مه لی و چیر ناو نازناو نهینی ئاشکرا مه که، به لام ټه و ههر هه ره شه ده کاتو ناوی تر ده لیټ. به م خوراپساکانی وه زیرو به م به ساقه و به قوربانیه ی به رپر سه کانی به غدا بیټ. دیاره دوسی که زور گه وره یه و کابرا هی تی له هه گبه دایه.

جا ټه وه وه زیری دیفاعه و به جلی شهرو نه فیره وه ټه و هه مووه ی پییه، داخو که وه زیری دارایی ده چټه به رده م په ره له مان له وټی چی ئاشکرا ده بی و کی له زاخو وه تا فاو سه غله ت ده بی؟

*مانگی ئاب زۆر گهرمه، له بهرئهو جهماعهت ههولدهدهن لهو مانگه دا دوستايهتو برايەتي بکهەن بۆ ئەو هی گهرمای ئاب تێپهړیتو کهس قسه له سهەر هیچ نه کات.

*له سبهینۆه تا ئیواره قسه به هیزهکانی تر دهکهنو نوقرچ له سههرکردایهتو سههرکردهکانی تر دهگرن، که تیلە ی چاو له خۆیان دهگیریت سههری دونیا یان لی دیتهوه یه کو سهغلەت دهبن.

*پراگه یاندنی نهیاره کان به خۆیان نه زانیوه که توانجو تانه له کیشه ی پۆستی پارێزگاری سلیمانی دهدهنو بهراوردی دهکهەن به کیشه ی پۆستی سهروکایهتی ههړیم، زیان له ئیعتبارو مانای کیشه ی سهروکایهتی ههړیم دهدهن، چونکه یه کسانی دهکهەن به کیشه ی پارێزگاری سلیمانی.

ئیمه وامان زانی پۆستی سهروکایهتی بالاتره، به لام پراگه یاندنی دژی سلیمانی ئەم بالابوونه یان هینایه خواریوه.
ئیه ده لێن چی؟

وهرزی لاساریه

دیموکراسییه که ی ئه مەریکا به و هه موو هیزو تواناداریه ی خوێه وه بئ که مو کوری نییه، یه کێک له که موکۆرییه کانی ئه وه یه ده ولت و هیزه لاساره کان وهرزی هه لێژاردنی سه روکایه تیو هه ستیاری هه لۆیستی پالێوراوه کان به کار دینن بو زۆرتین لاساری له مانگی هه لێژاردن، مانگی تشرینی دووهم. جا لێره وه تا مانگی یانزه ی ئه مسال لاساره کان، هه ر له داعشه وه تا بیونگ یانگ شت ده شکینو کلک با ده ده ن.

سه باح به کوردی

*بیستوو مانه و زانیو مانه توۆری میدیایێ عیراقی به نیازه چاپیکی هه فتانه ی روژنامه ی الصباح به زمانی کوردی ده ربکه ن. کاریکی باشه به تاییه تی دوا ی ئه وه ی ئه وان که نالی عیراقیه ی کوردی (ئه تیاف) یان داخست. به لام گرنگیشه هه له کانی جارانی پێشوو دوو باره نه که نه وه. به تاییه تی له زماندا. به پراستی رێزمانو زمانی عیراقیه ی کوردی زۆر خراپ بو. له زمانه سه قه ته که ی رادیوی کوردی به غدا ده چوو.

ژماره: (٧٠٦١) ههینی و شههممه ٢ - ٢٠١٦/٩/٣

*جاریکی تر حکومه تی عیراق پرۆژهی بودجه ی ئاماده کرده وه بهم زووانه رهوانه ی ئه نجومه نی نوینه رانی دهکات، بودجه ی ۲۰۱۷ له رووی مه بده ئیه وه له ۱۷٪ بهشی کوردستانی تێدایه. به لام نه له رووی مه بده ئیه وه ده بیته قووتو نانی خه لک و نه له رووی واقیعه شه وه ریککه وتیکی وا ده کریت به شه بودجه ی کوردستان جیه جیکریت. خو بودجه ی کوردستانیش که بجیت بو په رله مان، ئه وا پشه که خواردی چونکه شیړیک په رله مانی قووت دا.

*نیوه ی یه کیتی بووه گۆرانو جه ماعه تیک بی باک بوون و وتیان با برۆن. دوا یی زانیانو زانیمان به لانس تیکچوو، نه خشه پری یه کبوونه وه مان دارشت. هیشتا نه بووینه ته وه یه کو هیشتا به لانس راست نه کراوه ته وه. نیوه که ی ئیستامان بوته دوونیوه. به روبه یکه وه هه ر روبه ی لایه ک ده لی: بویه وایه چونکه به لانس تیکچوو. جا خو به نیو نه مانتوانیو نه یانتوانی به لانس راست بکهینه وه داخو به روبه وه پیمان ده کریت؟

دۆخه که بو راستکردنه وه ی به لانس ئه وه نده هیزی ده ویت مه گه ر داوا ی ئه وه بکهین کۆمه لو یه کگرتووش بیته ناو یه کیتی ئینجا خه خنی له گه ل ده که یین.

پارتىيەكى ئۆپۆزسىيۇن؟

*باشە بۆچى حزبەكان باسى كشانەوۈ لە حكومت دەكەن؟
بۆچى باسى ئەوۈ ناكەن حكومت لە پارتى وەرېگرەوۈ؟ بۆچى
كۆبۈونەوۈيەكى پەرلەمان رېك ناخرىت كە حكومتىكى نوئى بېتە
كايەوۈ بارەگاكى لە ھەولېر بېتو پەرلەمانىش كارا بېتو پارتىش
ماوۈيەك ئۆپۆزسىيۇن بېت ئەمە باشتىر نىيە لە ميواندارى لە حكومتو
ھىچ بە دەست نەبوۈنى كۆمەلۈ يەكگرتووو گۆران و بە تەونىا
مانەوۈى يەكىتى لە گۆرەپانى ملمانى لەگەل پارتىدا؟

*ھەتا خۆپىشاندان لە ھەولېر نەكرىت لە ديموكراسىي كوردى دلتيا
نايىن، ھەتا خۆپىشاندان لە زۇنى سەوزو نىللى قەتيس بكرىت لە ئازايەتى
ئۆپۆزسىيۇنى كوردى و كارايىو رېكخراوۈكانى كۆمەلى مەدەنى دلتيا نايىن.
ناكرى لە ھەولېر ترس ھەبېو ھەموو بىرۈكەيەكى ديموكراسىي لە
سلىمانى تاقىبكرىنەوۈ. ئەمە پەيوەندى بە ئازايەتى شارەكانو ترسنۈكى
شارەكانەوۈ نىيە ئەمە پەيوەندى بە فەزاي سىياسى زالەوۈ ھەيە.
خېرە لە حاجى ئۆمەرەن خۆپىشاندان نايىو لە قەلادزى دەبىت؟
خەلكى كوردستان ھەموويان ئازاو بەجەرگن لەسەر مافەكانيان بەلام
ھەموو فەزاكان وەكو يەك ئازاد نىن.
دەمانەوۈى ئازايى ھەبېو ئازادىش ھەبى.

ژمارە: (۷۰۷۳) ھەينى و شەممە ۲۳ - ۲۰۱۶/۹/۲۴

گه پیک له گهل جه ماعت

«قبولی ناکهین»، هه میسه ویردی سهر زمانی ئه وه جه ماعتیه، که ئه م کوردستانه پر ئاشوبو دهرده سه ریو کوله مه رگیه ی که ههر خویان ولاتو خه لکه که یان پیوه گیرۆده کردوووه به وه دهرده بردوووه، وهک «مونه ی ئه زموونی دیموکراسی سه ره که وتوو» یان وهک «دوبه ی» موکه ره به خه لکه دهرۆشنه وه، ئه وه ئه زمونه «دیموکراسیه» ی له پایته خته که یو به گویره ی یاسای جه نکه له که ی ئه وی له سه ر ناره زایی دهر برین له خراپی باری ژیان، برۆو لسه ریکی پیشمه رگه یه ک ده تاشنو ئه ویش وهک نیشتمان ئه تک ده که ن. کوردستانیش له سایه ی سیاسه ته فاشیله کانی ئه واندا نه ک نه بووه دوبه ی، ههر به کوردستانیش نه مایه وه وه خه ریکه ده بیته مه قادیشو ی موکه ره پ. ئه وه جه ماعته که باشت بوو، له پای ئه وه ی به سه ر ولاتیان هیئاوه سهریان کزبکربایه، که چی ههر جو له یه ک به ئاراسته ی په ره پیدانی دیموکراسیو فه راهه می ئازادی، یان چا کردنی گوزه رانی خه لکه هه بی، یه که م په رچه کرداریان «قبولی ناکهین»، ه، ئه گه ره قتری به دوادا نه هیئن. به بی ئه وه ی بزائن له کتی قبول ناکه نو تاکه ی ده توانن ههر «قبولی» نه که ن. ئاخه ر براده ر که قبولی ناکه ن، هیچ چاریکی تر تان نییه، ده بی یان پلاو بکه ن، یان بریانی، خو لئانی برنج ههر ئه وه سی ریگا باوه ی هیه. ئاخه ر خزم، خه میکی خوشتان بخۆن، که «قبولی» ناکه ن، ئه ی چی ده خۆن؟

*نووسراوه کۆمه‌لو گۆڤان له یه‌کگرتووو یه‌کیتى نارازین. هه‌قمان به‌سه‌ر یه‌کگرتوووه‌ نییه‌ ئه‌گه‌ر گله‌یی گۆڤان یان کۆمه‌ل بیانگریته‌وه‌. هه‌روه‌ها گۆڤان هه‌قى خۆیه‌تى هه‌ر نه‌یه‌سه‌ گله‌یی بکات چونکه‌ ساداتنو له‌ گه‌ل یه‌کیتیش ریککه‌وتنیان هه‌یه‌. به‌لام کۆمه‌ل بۆچی گله‌یی له‌ یه‌کیتى هه‌یه‌و لێى نارازییه‌؟ جگه‌ له‌ هاوسه‌نگه‌رى پرۆژه‌ی چوار قۆلى چ سه‌نگه‌ریک یه‌کیتى له‌ گه‌ل بایانى کۆمه‌ل کۆ ده‌کاته‌وه‌؟

*کابرای (رېبوار) ی بواری ماستاو نوسیوو یه‌تى بارزانى ئه‌و کارته‌شى له‌ ده‌ست ده‌ره‌ینان! خۆشى به‌ دلسۆزى پارتیو رییازى بارزانى ده‌زانیت. هه‌فته‌یه‌که‌ میدیا په‌سمیه‌که‌ی حزه‌که‌ی ده‌نوو سى بارزانى بۆ ده‌وله‌تو بۆ کوردستان چۆته‌ به‌غدا، که‌چى ئه‌م له‌ میدیای غه‌یره‌ په‌سمى حزه‌که‌ی ده‌لێ بارزانى بۆ ئه‌وه‌ چوو به‌غدا کارت له‌ ده‌ست حزه‌کانى کوردستان ده‌ربینییت، یانى ئاوێکی ساردی کرد به‌سه‌رى سیاسه‌تى په‌سمى حزه‌که‌یدا.

ئێعلامی په‌سمیان ده‌لێ بزماره‌و بزماره‌، ئه‌م له‌ کۆتایى (رووداو) هه‌کانى هه‌فته‌دا ده‌لێ بزمار نییه‌و مێخه‌.

دەگوتىرى رەوتىكى نوپى ئىسلامىي پادەگەيە نرىت. كە لە پال سى حزبە سەرەككە ئىسلامىيەكەدا، يەكگرتووو كۆمەل و بزووتنەو، ھەولەدات شوئىنك بۆ نوپگەرى بكتەو. بەتايىبەتى ئەم رەوتە ئەندامانى ھەر سى حزبى تىدايە. ديارە ئەمانەش وەكو حزبە عەلمانىيەكان لە سەركردايەتى خۆيان بىزارن و دەيانەوئى گۆرانكارىيەك بكن. ديارە ديموكراسىي كوردستان بەشى ھەموو لايەكى تىدايە، بۆيە با رەوتى نوپش يىتو ئەسپى خۆيان تاو بدەن. كەس لە كەس باشتى نىيە.

*رەفتار پارتى و رەفتار ئىسلامىيەكانى ناو گۆران كىچ كەوتۆتە كەوليان ھەر لە سەرەتاو ئەم رىككەوتنەيان پى خوش نەبوو. بەلام لە ترسى پىويستى قۇناغ و دانايى سەركردايەتى گۆران كە دەرک بە پىكەوھىي يەكيتى و گۆران دەكەن، نەياندەوئىرا فزە بكن. ئىستا غىابى رىكخەرى گشتى گۆران و ئالۆزى دۆخى يەكيتيان قۇستۆتەو تا بە دنەى ئەمئەو نوقرچ لە رىككەوتنەكە بگرن. باشتىن چارەسەر ئەوھىيە گۆران و يەكيتى بكنەو خۆيان و خاوەخاوى لە بوارى جىبەجىكردىنى رىككەوتنەكە بىرىننەو. بۆ قازانجى ھەردووكان و بۆ قازانجى كوردستان ھىزى خۆيان يەكبخەن، رىككەوتنى يەكجارەكى لەنىو ھەردوولا بكنە بەلگەى باشى پىكەوھىيان و كەلتىنى خراپ سواغ بدەن.

*له کەس نەقەومابن له ترامپ قەوماوه. ئەم مستەر بە راستو بە
 چەپدا کەموکۆپی و لاساری لى ئاشکرا بووه. وا دەزانى ئەمەریکاش کوردستانە
 کەس لىپرسینەوه له مەسئول ناکات. سیناریۆ ھۆلیوڈییەکەى وا بۆ دانراوه کە
 لە گەرمەى کەمپنەکەیدا خانمان دەچن شکاتى لى دەکەن. تا لاپەرھى سپى
 دەکاتەوه ھەلبژاردن دەکریت و ئەویش بەو ناوبانگە ململانى دەکات.

*ئەردۆگان لە بەرەى سوریا چەند خولیکى ململانى سیاسى و شەپى
 دەستەویەخەى دۆراند. وا بەرەى عیراقیش موسڵ بووه گۆرستانی خەونە
 فراوانخوازییەکەى ئیستا بە یەکسانی رازییە مادام دەزانى لەسەر خاکی
 خوێ یارى ناکات.

*ئەگەر مۆزالیکی سیاسى مابیت لە رۆژئاوا ئەو لیدوانە
 سەپروسەمەریە لەویو نایەت کە گواپە شەپى موسڵ خراپە چونکە
 داعش دواى تیکشکانى بە ھەموو دونیادا پەرت دەبیت. مەگەر لە
 ناوچەى کوردستان عیراق و رۆژھەلاتى ناوھراست نووسراوه کە تەحەمولى
 ئەم بەلایە بۆ ئەوێ داعش نەگاتە ئەوروپا. جا خوێ داعش بى
 دەرکردنیشى لە موسڵ گەشتۆتە ئەوروپا و رۆژانە تیرۆر دەکات سا بەلکو
 کە لە موسڵ تیکشکا ئیتر د؟؟؟؟ بشکى و بى هیوا بیت لە ئەوروپاش؟

-دۆنالد ترامپ شتى وا دەلى سەر بە قوران دىنىتە پىكەنن
گوتويەتى هيلارى كلنتون بۆيە لە دوا ييەيتدا چالاك وچاپوك دياربوو
چونكە دەرمانى وزە بەخشى خواردوو؟ ديارە ترامپ دىيەيتى لى
بوو بە ساحە و مەيدان و كىركى سەرۆكايەتشى لى بوو بە
ئۆلەمپياد.

- هېشتا پرۆسەى رزگارى موسلى تەواو نەبوو برا شيعەكانى
حوكم دەستيان داوئە تە خواردنى بەرھەمەكەى.لەگەل ئەسەل
نجىفى كەوتنە دەعوادە و دادگايان لى راسپاردوو كە بە بيانوى
سەودا لەگەل دەر ودراسى گەرەكە دەستگىر بكرىت.

-خۆى ئىستا لەب بى خواوئە و كەسى نىيە بۆيە ساين
ئەردوغان داواى دەكات. ديارە پىى واىە موسلىش بى خواوئە بۆيە
لەگەل لەب گرىداوئە. ئاخىر ئەگەر بەھانەى داواكردەكەى
مولكەتى عوسمانى بىت خوشوئى ترىش وەكو سربيا وئەلبانيا
وبەسرە وبەغدا ھەر وابوون بۆ داوايان ناكاتەوئە.

* لەو دونیایەدا نەگەبەتی وەک یەکییتی لە هیچ شوێنێکی دونیادا دەست ناکەوێت. یەکییتی هاوپەیمانیی ستراتژی لەگەڵ حزبیەک هەیە کە نیوەی هەفتە، رۆژنامە سیپەرەکە یە قسە بە سەرۆکی وڵات دەڵێ و رێککەوتنی سیاسی لەگەڵ حزبیەک هەیە کە میدیا ئاشکراکە، سەرەتای هەفتە قسە بە بەرپرسی دەستە ی کارگێڕییەکە دەڵێت. چا نەبوو ئەوانە دوژمن نەبوون و دۆست بوون!!

* ئەو دادگای فیدرالی لە عێراق بڕیاری گێڕانەوەی هەر سێ جێگرەکە ی سەرۆک کۆماری دەرکردو ئیشی ئەنجومەنی نوێنەرانی بڕیاری سەرۆک وەزیران حەیدەر عەبادی فاشە دەرچوو. ئەمە بەلگەی ئەوەیە نە سەرۆک وەزیران نە پەرلەمانی یاسادانەر ئاگای لە دەستورو وردەکارییەکانی نییە. رێگەی لابردنی جێگرانی سەرۆک بە فلتەری دەستکاری دەستووردا تێپەر دەبێت، نەك بە فلتەری خۆپیشاندا نە شەقام. * لە وڵاتانی دنیا سەمینارو دیبەیتو کۆبوونەوی میدیای دەبێتە مایە ی لێک خالی بوون و نزیکایەتی پێکناکۆکان. بەداخەو لە کوردستان میدیا بە گۆلبژێری و تەکان کاریک دەکات هەموو جاریک دیبەیتەکان وایان لێ بێت کە ناکۆکی قوول بکەنەو، نمونە ی ئەمەش دیبەیتەکانی سالی پاری زانکۆی ئەمریکاو ئەوەی ئەمسالی دیداری مێری بوو.

ژمارە: (٧١٠٩) هەینی و شەممە ٢٠١٦/١١/٥-٤

*وا خەرىكە شەپرى موسىل تەواو دەپىن و توركىا ھەر سوورە
 لەسەر بەشدارى ئۆپەراسىيۆنەكە. دە لىي گەپىن لە رۆژى كۆتايى
 شەپھەكەدا با بچىتە بەرەكانى جەنگ وەك ھەندىك مەسئولى كورد
 چەند سىلفىيەك بگريت و ئىتر ھەموو كىشەكان تەواو دەپىت.
 *سەبارەت بە ھەلبژاردەكانى ئەمەريكا (كوردستانى نوێ)
 جۆريك لە سەقامگىرى سياسىي لە سياسەتى دەرەویدا دروست
 كردوو. دەستەى نووسەران لایەنگرى خاتوو ھىلارى كلنتۆن و
 سكرتېرى نوووسىن مستەر ترامپى پى باش بوو، سەرنووسەرىش
 سەرەراى دەرەكتى ئاكامى ھەلبژاردنەكان، بەلام بى لایەنى خۆى
 پاراستوو!

*بىستوو مانە لە موداخەلەيەكى ھاوپى عەزىز محەمەد لە
 كۆنگرەى شەشەمى حزبى شىوعى كوردستاندا داواى دەرچواندنەو
 رۆژنامەى رىگای كوردستانى كردوو كە چەند سالىكە بەھۆى
 تەنگرەى دارايىيەو رايگراو. برادەرانى مەيداي ئەھلى تىبينى لە
 ئىمەو وەرناگرن، لە تەجرەبەى مامۇستا عەزىز محەمەدەو فېر
 بن كە رۆژنامەى حزبى چەند پىويستە؟

*كچى ماله دراوسىيەكى ئەندام پەرلەمانىكى كوردستان
 تەمەنى بۆتە ھەژدە سالى و زوو زوو پەنجەى پادەو شىننى گوايە ئىتر

سالی داهاتوو مافی دهنگدانی ههیه. وا دهزانی ههلبژاردنه کان له
کاتی خۆیدا دهکریت. وا دهزانی ئه گهر ههلبژاردنیش کرا سهروکی
پهرلهمانی داهاتوو دهچیتته شوینی دهوامی خوی!

*سەرۆكى توركييا سەردانى بيلاروسىيائى كىردو مىدىيائى توركييا بايەخپكى زۇريان بەو سەردانە دا ئەنقەرە ئەم پەيوەندىيەى زۇر بە گىنگ زانى. هەردوولا هاوپەيمانن لە دژايەتى تەكنەلۇژيائى پەيوەندى. ئەردۇگان قىنى لە تويتەرەو سەرۆكى بيلاروسىيائى ئەلكسەندەر لوكاشينكو قىنى لە زەنگى مۇبايل ئەگەر وەك ئامرازىكى پىرۇتستۇى جەماعى بەكار يىت! *سەرۆك وەزىرانى توركييا دەلى pkk لەناو دەبەين بۇ ئەوۋى چىاو دۇل و شارەكان ببۇيىنەو، بەلام لە دوا بزوتتەوۋى كوردەوۋە لە سالى ۱۹۳۸ تا دروستبۇونى pkk لە ۱۹۷۸ چل سال هەيە بۇچى تا ئىستا شاخو چۇل دۇلەدان نەبۇزاونەتەوۋە؟

*هەموو جارىك كە خەلكى كوردستان دەگاتە ئەو قەناعەتەى سىياسەتى نەوتى هەرىم شىكستخواردوۋە نورى مالكى سەرۆك وەزىرانى پىشوو دوو لىدوان دەدات كە رووى سىياسەتى پەسىمى كوردستان سىپى دەكاتەوۋە، چونكە هيندە بە زىريەوۋە قسە لەسەر كوردستان دەكات هەموو كوردىك دىنىتە سەر خەتى بەرهەلستى كىردى. هەموو جارىكىش كە خەلك سۆزى بۇ حكومەتى هەرىم و بى دەرامەتتەكەى دەجۇلى ئاشتى هەورامى دوو لىدوان دەدات جارىكى تر خەلك لە حكومەتى هەرىم پىر دەكاتەوۋە.

*له كوردستان شتى خوښ خوښ تهقه وميښ، بو څوونه كابر
 حكومه تى هه ريمى كوردستانى پيناگوريت، بهو توانا سياسي
 كه مهي هه يه تى حكومه تى پى هه لئاوه شيته وه، بويه ئهركى
 خوى قورستر دهكات، دهيه وى هه ريمه كه هه لباوه شينيته وه! بهمه
 ده لين راكردن بو پيشه وه.

*ده بل ستاندار، يانى پيوان به دوو پيوانه، سياهه تيكي بهرده وامي
 توركيابه. ته ناهه له پرسى تيروريشدا لاي توركه كان (حه ماس)
 تيروريست نيه وه ئه ردوگان داكوكى له پاكي تومارى ريڅخراوى
 حه ماس دهكات، به لام (په يه ده) ي پى تيروريسته. داعش به
 تيروريست ده زانئو په كه كesh هه روا. به لام له په كه كه ده داو
 له گهل داعش-يش هه ر خنه خنيته.

* هه فته ي داهاوو له گهل باسكردنى پيويسى ده ستيپكردنه وه
 كو بوونه وه كانى لاي نه سياسي كان بو ريڅكه وتنو دوزينه وه ي چاره سه ر
 بو ته نگرهي حوكمراني. باسوخواسى دانانى سه روكي كاتى بو هه ريمى
 كوردستانيش گهرم ده بيت. هه يه قاتى كړيو وه خوى ئاماده كړدو وه
 هه شه ليدوانى داوه گوايه ئاماده يه وه ئهركه جي به جى بكات؟ هيوادارين
 وه مشتومره له سه ر سه روكي كاتى نه بيته مشتومريكي دائيم!

ژماره: (٧١٢٧) هه ينى و شه ممه ٢٥-٢٦/١١/٢٠١٦

* «ههفته‌نامه‌ی ئاژانس» زانیاری چاکی داوه له‌سه‌ر گروپه چه‌کدارییه‌که‌ی ده‌ربه‌ندیخان، که سه‌ر به‌ که‌تیه‌ی سه‌لاحه‌دینی ئه‌ یوبین.

هه‌روا ئه‌و جوامێرانه‌ی پیلانی ئه‌و گروپانه‌یان پووچه‌ل کرده‌وه شایانی ده‌ستخۆشین، به‌لام له‌وه‌ش گرنتر چاره‌سه‌ری ئه‌و دۆخه‌ سیاسی و ئه‌منیه‌ بکری‌ت که‌وا ده‌کات که‌تیه‌ی سه‌لاحه‌دین بگاته‌ ده‌ربه‌ندیخان و بویرانه‌ نه‌خشه‌ بو‌ ئه‌زیتدانی نه‌وه‌کانی سه‌لاحه‌دین دابنیت.

* پرسیار لی‌ره‌ هه‌ر ئه‌وه‌نیه‌ لایه‌نه‌کان پرۆژه‌یان هه‌یه‌و هه‌بووه بو‌ مه‌سه‌له‌ی مووچه‌ پرسیار ئه‌وه‌یه‌ حکومه‌تی هه‌ری‌م دوا‌ی سالی‌ک له‌ دوا‌ سائدا، له‌سه‌ر ئه‌م دۆخه‌ قسه‌ ده‌کات و پێشنیاز ره‌تده‌کاته‌وه‌و پێشنیازی نو‌ی ديار نییه‌؟

* وه‌رزیک‌کی گه‌رمی نو‌ی له‌م چله‌ی زستانه‌دا رووی له‌ به‌غدایه‌، وه‌رزیک‌ حزبه‌کانی شیعه‌ تیکبه‌رده‌بن، شه‌ری یه‌کتر ده‌که‌ن و هه‌ول‌ی لابردنی ره‌مه‌زه‌کانی یه‌کتری ده‌ده‌ن، پاکتاوکردن دیارده‌یه‌کی کۆنی عیراقیه‌، شیوعی دژی قه‌ومیه‌کان، قه‌ومیه‌کان دژی شیوعی، به‌عس دژی شیعه‌و شیعه‌ش دژی سوننه‌ په‌په‌رویان کردووه‌، وا ئیستا وه‌رزنی نو‌ی به‌پۆه‌یه‌.

*بۆچى كەس لە حزبەكان بژارى ھەلېژاردنى پېش وەخت
تاوتووى ناكەن مادام كېشەكان ھەر ئالۆزنو لەوھى ئېستا ئالۆزتر
نابن؟ ئەو ھە باشتر نېە لە كات كوشتن تا كاتى فېعلى ھەلېژاردنى
داھاتوو دىتو بۆمان ساغ دەبىتھو ھىشتا نەخشەيەكمان بۆ
چۆتېتى ھەلېژاردنەكان دانەناوہ؟!

*لە مىسر تا ئەلمانياو بە تېپەرېن بە توركيادا دونيا غەرقى
تەقېنەو ھو تۆقاندنە. نە تەوقىت بەرەسەنەو نە جوگرافياو نە
بكرەكەىو نە پېكراوہكەى.

مۆرى بەشى زۆرى ئەم ئۆپەرەسيۆنەش ھى ئىسلامىي سياسىيو
توندرپروہ.

كەچى لە فەيسبووك يەك تېپىنى يەكسانە بە لېشاوېكى جېئوى
توندرپروانە كە بە گوېرەى داكۆكيەكان بىت ديارە ناسنامەكە ھى
كېيە؟

*پۆلەندا لە ھەشتاكانى سەدەى بېستەمدا مژدەى بەھارى
ئەوروپاي رۆژھەلاتى پى بوو. ململانىي ديموكراسىيو ئاشتىخوازانە
گەيشتە كەوتنى كۆمۆنىزم لەو ولاتە.

لەو كاتەشەو ديموكراسىي ھاتووە، بەلام جېگىرى، وەكو كرمانجان
دەلېن: توونە! وا لەم وەرزی بەھارى عەرەبىو سەرکەوتنى پۆلپۆلىزم
لە زۆر شوینى دونيادا پۆلۇنيا جارېكى تر تېكەوتووەو بەھارى

ده‌بزوئی!

بلیی دیموکراسیی نه‌یاری سه‌قامگیری ییت؟ یان فموونه‌کان پیمان
ده‌لین دیموکراسیخوازان دیموکراسیی یه‌کسان ده‌کهن به‌ئه‌نارشیزم و
جیگیرخوازانیش جیگیری یه‌کسان ده‌کهن به‌ئاسایش و بیده‌نگی؟

*رۆژنامەيەك حەوت وتاری وەلامدانەوێ نووسیووێ لەسەر ئەو میدیایانەى پێیان وایە سەردانەكەى فەرەنسای بۆ كوردستان بایەخێكى ئەوتۆى نییە. باشە ئەگەر رۆژنامەكە حەوت وتاری لەسەر بایەخى سەردانەكە نووسىیا باشتەر نەبوو لە وەلامدانەوێ بىروپاكانى تر؟!

*لەوێتەى باسى یەكگرتنەوێ یەكێتى و گۆران هاتۆتە گۆرێ ئەو هەلتۆقیوانەى لە ئەنجامى لێكترانەوێ بوونە شت كێچ كەوتۆتە كەولیان و نازانن چۆن ئەو هەوالە خۆشانە پەتەكەنەوێ. نانیان لە ناكۆكى و لێك ترازاندایەو دیارە نەرخى نانەكە زۆر گران بووێ.

*خوێ موسلمانەكان لە كوردستان یەك بخات. بە موسلمانى ئاسایی و موسلمانى سیاسیشەوێ. بەلام مەرج نییە باشى یەكبوون و یەكگرتنى موسلمانەكان بۆ ئەوێ بێت بەرەنگارى حزبى دیموكرات و عەلمانىیەكان ببەوێ. چونكە بەوێ درزى تر دەخەنە نێو موسلمانەكانەوێ. بەتایبەتى ئەو موسلمانانەى رێى دین و رێى سیاسىیان لێك جیا كردۆتەوێ. ئىسلامىیەكانى حزبەكان بۆ خۆیان یەك بن باشتەر تا بۆ نەیارە سیاسىیەكانیان!

یوبیلی زیوین

*ههفتهی رابردوو وتمان ههندیك هه ن ئهم په یوه نندییهی یه کیتی و گۆرانیان پئ ناخۆشه. وا ئهم ههفتهیه قسه که مان هاته دی ئه وان به لاغیکیان فهرموو که بۆنی داوای هه لوه شانده وهی ریککه و تنه که ی لئ ده کریت. بئ ئاگا له وهی دۆخه که ئه وه ده خوازیت یه کگرتنه وه بکریت و ههر دوولاش روویان له وهیه.

*ئه گهر یه کیتی وه کو جاران ماوی و مه یله و چینی ده بوو، ئامۆژگارییه کانی سه روکی چین بو ئه ندانه کانی حزبی شیوعی چین ده ست ده دا بو یه کیتی-یش. بگره ده ست ده دا بو هه موو حزبه کانی کوردستان که هه مان گیروگرفتی حزبه هوکمرانه که ی چین-یان ههیه. با کوردستان وه کو چین گه وره نه بئ و ده سکه و ته کانیشی وه ک ئه وانیه ی چین نه ییت.

*ههر ده لئین ته نگژهی میدیای کاغه زییه و ئه هلی ناتوانئ ده ربچیت. باشه له م چه رخی دابه شکردنی کاره دا بۆچی میدیای ئه هلی رازی نابئ به ئه رک دابه شکردن: رۆژنامه ی کاغه زی بو حزب و ته له فزیۆن و سایت و سۆشیال میدیاش با بو ئه وان ییت؟

* ھیشتا کابرا نہ ہاتوۛتہ سہر حوکم، لیۛی ترساوہ. کاکہ بابیت کۛی
دہ لۛی وردہ وردہ دہستو پہنجہ ی لہ گہ ل حوکم پرائیدا نہرم ناکاتو
شتیکۛی قالبووی لی دہرناچی.

تکایہ واز لہ بہ یاننامہ دہرکردن بۛینن دژی مستہر ترہمپ، وہ ل لا
چارہ نووسی چوار سالی داهاتووی ئەمریکاو دونیای بہ دہستہ.

* جارار بۆ تیہہ لدان و لووت شکاندنۛی رۆژنامہ نووسان و چالاکوانان
سیناریۆ دہوۛنرایہ وہ، ئیستا جہماعہت ئەوہ ندہ سہرقالۛن و پہلہ یانہ
کہ لہ یہ کیٹک دہدہن و دہیکوتن بۛی ھیچ پاساوێک بہرپی دہکەن و
حیکایہ تیشی بۆ ناھوۛننہ وہ، چونکہ کۆتایی دراماکان بہ پہلہ
دہکریٹ.

* خوا رہحم بکات ئەم ھەفتە یە بۛی کیشہ ی تیپہری لہ ناو
سلیمانی و یہ کیٹی دا. تا نووسینی ئەم خەبەر دارہ ھیچ خەبەرێک
نییہ کہ دل داخوړپۛینن.

* ماوه يەك مامۇستا باشى ھېنابوو لە دىدى نەرمو سىياسەتى ژىرى دىسانەو ە تىكى دايەو ە كە ھەموو تەنگژھى كوردستانى خستە مىلى ەلمانى و دىموكراتەكان. ناچارىن بلىين ئاخىر ئىسلامىيەكانىش كەمىان نەكرد. دۆخى تەنگژھ نىكايەتى ھەمووانى دەوئىت، نەك ئەستۆ پاككردن.

* مەسەلەى كورد زۆر لە مالكى و ەبادى و ەلاوى كۆنترە، تەنانەت لە حزبە كوردستانىيەكانىش كۆنترە، ئەم ناوانەو دەيان ناوى تر وئستگەى بچووكن لەبەردەم ئەم شەمەندۆفئەرى كەوتۆتە گەپرو ناوەستى تاو ەكو مەسەلەكە چارەسەر دەبى. بۆيە گرنگە موخاتبى خۆمان بناسىن كە كۆى سىياسەتى ئىقلىمىيە، نەك فەرمانبەرىك بە پلەى سەرۆك وەزىرانى پئشوو.

* رۆژانە سووچى تەلەفزيۆنىك دەكوژئەو ەو ەبرى رۆژنامەيەك چك دەكات و پارەى سايت و پەيجىك ھاك دەكات. ئەمە ناخۆشە لە رووى كارى رۆژنامەوانىيەو ە، بەلام تئپەرىنى ئەمانە بە بئدەنگى يان بەلگەيە لەسەر نەخوئندەوارى كورد، يان بەلگەيە لەسەر ئەو ەى مىدياكەمان ھىچ سەدايەك بەجئناھيئەن. مىديا ھەر بۆتە پئخۆرى شەپرى سىياسىيەكان و كاردانەو ەى لئدوانەكان!

*خەبەردار ھاتەو، ھاتەو تا خەبەرتان بداتى ھەمەت
 بە ھەو روژ خەریکی پینەکردن و پەشیمان بوونەو ھەن لەو ھەى ھە
 کردیان. بە ئیران و تۆران دەلێن ھەرنەو بە ھەرتى جارن. ناچینە
 لای مام سام و ھا ناچییە ھەى جارن.

*لەدوای ریفراوندۆمیشەو دۆخە ھەى کوردستان و ھەو خۆیەتى.
 برادەران لەولا نە بايان دیو ھە نارن، برادەرانى لەملاش گەرەکیانە
 ھەوزاکەى جارن بەناوى ئۆپۆزسیۆن و دەسەلات، یان ھەو ھەتى
 ئیستا ھەى کاتىی بەیلنەو ھەو درێژ ھەى گەمە ھەى بەدەن. ئیتر بەغدا
 چى ئەکات و ھەو ھەو چى لى دیت ئەو گویى پینادریت. ئەو
 خەلکە مام جەلالیکى ھەبوو بە بەغدا و ھەو ھەو پادەگەیشت.
 ئەى ئیستا چى بکەن؟

*قسە لەسەر کەموکۆپری و ناپه‌وایی له کوردستان ئه‌وه‌نده
 ره‌وایه که گ‌رنگ نییه ک‌ی قسه‌ی له‌سەر ده‌کات. قسه‌ی هه‌ق
 هه‌قه‌و ره‌قه، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر خوارو خ‌یچ‌یک‌یش ب‌ی‌ل‌ئ‌.
 خوارو خ‌یچی قسه‌که‌ر ناب‌ی‌ته‌ پا‌کانه ب‌ۆ که‌موکۆپری ز‌ۆرو زه‌وه‌ندی
 پ‌رۆسه‌ی هوک‌م‌رانی له کوردستان. ب‌یرک‌دنه‌وه‌یه‌کی با‌ش‌ترمان ده‌و‌یت
 ئه‌گه‌ر بخ‌وا‌زین چاره‌سه‌ری ب‌که‌ین.
 *ئه‌کراده‌کانی مال‌کی تۆمه‌تی ره‌ق و زه‌ق و ته‌قی را‌گه‌یان‌دنی
 پ‌ارتی و به‌تایه‌ت‌یش ر‌ۆژنامه‌ی هه‌ول‌ئ‌ر بوو. سه‌دان مان‌ش‌ی‌تیان له‌م
 باره‌یه‌وه نووسی. ئ‌یمه‌ هه‌ر ئه‌مه‌یان داده‌ن‌ی‌ین تا به‌ب‌یریان ب‌ی‌ته‌وه.

*خۆشه له باشوور له گهڵ تهڤگهريکى سهرمایه دارى ریک بکهویت و له سهرتاسهرى کوردستاندا گوزارشتى شۆرشگيریت ههبيت. ئەمه پهچه ته که یه بۆ زهرهرو زیان، له و کاته ی دهخوازیت قازانچ بکهیت!

*کابرا خوۆ به میراتگری سولتانه کانی دونیای ئیسلام دهزانى که چى مزگهوتى سولتان سهلاحه دین له عهفرین بۆردومان دهکات. دیاره هه ر ئەوه به س نیه سولتان بیت. ئەبى تورکیش بیت. ئەگینا وهك سهلاحه دینی ئەیوبى کورد بۆردومان دهکرییت! *عیراق چۆته سوورپی متبوونى ههلبژاردنه وه، بۆیه هه ق نیه نه باوه ر به وه عدى خوۆشى به غدا بکهین و نه له هه ره شه کانیشى بترسین. ئەوه هاشتاکی ههلبژاردنه.

دەرزى لە چاوى خەلك دەبينن، بەلام كارىتە لە چاوى خۆيان نابینن. ئەمە تەرجەمەى حالى عەبادىيە. گەندەلى لە كوردستان كە زۆرىشەو كەم نىيە، دەبينى بەلام ھى دەوروبەرى خۆى نابینى. لە نووسىنگەى خۆى تا ھى حزبەكەى تا ھى تەيارى شىعە گەندەلى ھەيەو لىى دەرژى، بەلام ئەم ھەر بە دواى گەندەلى كوردستانەوھەيە. تەبعەن نەك بۆ ئەوھى چارەسەرى بكات، بەلكو بۆ ئەوھى بىكاتە تانە لە كوئى پرۆسەى سياسىي كوردستان و ئەزمونەكەى.

*جا عەبادى شتى دىكەشى وتوو:

گوتووھەتى ئەو كارانە چارەسەر دەكەين كە لە نەوھەدەكانىش قەوماو، چونكە كوردستان لە نەوھەدەكان رەقابەى لەسەر نەبوو. يانى مەبەستى زەمانى پيش كەوتنى بەعشەش.

نازانين عەبادى ئەو كاتە ھاتۆتە كوردستان يان نا؟ ميوان بووھە يان ھاتۆتە كۆنگرەكانى ئۆپۆزسيۆن، نازانين وەسللى ئەو كاتەشى ماوھە يان نا؟ كە ميوانى ئوتتيلو ميوانخانەكانى ھەريم بووھە يان نا؟ بەس ئەوھى ديارە ئەوھەيە پيش كەوتنى بەعس، بەعس كەتنى زۆرى لە دژى كورد ئەنجام داوھ. عەبادى رەقابەى ئەوانەش دەكات يان ھەر بە دواى كەتنى كوردەوھەيە؟ خۆى لى بۆتە ميراتگرى دەولەتى عىراق لە نەوھەدەكانىش!

مانشیت

*گلەیی لە باس نیوز ناکرێ، چونکە کارەکەى ئەوەیە کە وا بێ، جاسوسى و دووبەرەکی و دلەراوکی بنیتەو. ئەوەى خەبەرى یەکیتى و کرماشانى نووسیوو، ئەوەى دایناو و ئەوەى هانى داو هێچ گومانیکى لەسەر مەکەن، ئەو ناسنامەى خۆیان وایە کە پێش پاسدار کەوتن لە کوردستانی رۆژەلەت. گومان لە ئاوەزەى ئەو بەکە باوەر بە هەوالی واکات.

*قات و رییاتی کپیوو و خۆى بۆ حکومەتى داهاووى کوردستان و حکومەتى داهاووى عیراق ئامادە کردوو. هەموو شەپێک بۆ جوامیریکی. قسەى کۆنى کوردەوارییە و ئەبەدەیتکراوەتەو. کاکى رۆژنامەنووس و کاکى چالاکوان ئەوەندەى خەریک خۆپالاووتنى ئاینەدە ئەوەندە خەریک خزمەتى بوارەکەى خۆى نییە. کەس نەماوە کارەکانیان بکات. هەتا گروپیکی تر تەواو دەبن و جیى ئەم دەگرنەو.

كشانهوهی یه کگرتوو هیچ له هاوکیشه سیاسیه کانی کوردستان ناگۆژی. نهك له بهر ئه وهی دۆخی کوردستان زۆر باشه و هیچ شتیك کاری تێناکات، به لکو له بهر ئه وهی یه کگرتوو خۆی کاریگه ری نه ماوه. كشانه وه کار له سه ر یه کگرتوو خۆی ده کات. شتیك دهنگی له ده ستچوو له هاوپه یمانی وهرده گرێته وه.

*خه ریکه پارتی پێشی حزبه کانی تر ده داته وه له ئاساییکردنه وهی په یوه ندیه کانی له گه ل به غدا. نهك له بهر ئه وهی هامشو ی له گه ل ده کات. به لکو له بهر ئه وهی هه موو ئه و شتانه ده کات که به دلی شیعه و سوننه ی عه ره به، بۆ ئه وونه کشانه وه له هه لبژاردنه کانی که رکوک که ئاکامه که ی به دلی ته عرییه.

*ئهری دهنگیان نه ما رهنگیان نه ما؟ جه ماعه تی که چوونه به غدا گوایه له جیاتى حکومه تی هه ریم کیشه کان له گه ل به غدا چاره سه ر ده که ن؟

له بۆنه‌ی راپه‌رین و بیست و چه‌وت ساله‌ی نه‌زموونی کوردستاندا

مندال که یاری می‌کانۆ ده‌کات ئه‌گهر ئه‌و شته‌ی دروستی ده‌کات به‌و جوۆره نه‌بی‌ت که خووی له‌ خه‌یالیا وێنه‌ی کیشاوه‌ یان به‌و جوۆره نه‌بی‌ت که له‌ نه‌خشه‌ی هاوپیچی می‌کانۆکه‌دا هه‌یه‌ ، سه‌رله‌نووی پێداچوونه‌وه ده‌کات به‌وه‌ی دروستی کردووه‌. جا ئه‌گهر جیاوازی تێوان خه‌یال یان نه‌خشه‌ و دیزاینی به‌رده‌ستی له‌لایه‌ک و ئه‌وی دروستی کردووه‌ له‌ لایه‌کی تر زۆر نه‌بی‌ چهند خشتیک ده‌ستکاری ده‌کات یان چهند هه‌نگاوێکی تر ده‌نی‌ت. ئه‌گهریش جیاوازییه‌که زۆر بوو ئه‌وا تێکی ده‌دا و دانه‌یه‌کی تر دروست ده‌کاته‌وه

بی‌گومان مندالی ژیر ده‌زانێ که‌ی ده‌ستکاری سنوورداری که‌م و چاکسازی له‌ چهند خشت و چهند قوژبنی‌که‌دا پێویسته‌ و که‌ینێ کاتی سه‌رله‌نووی بیناکردنه‌وه‌یه‌؟

له‌ یادی راپه‌رینی و نه‌زموونی کوردستاندا
پێویستمان به‌ مندالیکی ژیر و به‌حه‌وسه‌له‌یه‌ که‌ به‌ گوێهری
پێویست ده‌ستکاری می‌کانۆکه‌ بکات.
نه‌ له‌ باری ببات و نه‌مرداری بکاته‌وه

ژماره‌: (٧٥١٢) هه‌ینی و شه‌مه‌ ٩ - ٢٠١٨/٣/١٠

عیراق پرە لەو عەدنەن قەیسسیانە ی کە خۆیان هیچ نین جگە
لەو هە ی کۆلاجی پالەوانیکیان بۆ کراوە و مۆنتاجی فیلمیکی نەبەردی و
داستانیان بۆ دابریون

کوردستانی ش پرە لە ئیبراھیم زەبوکی وا کە عەزیز نەسین
ناچار دەکەن ئیعتەراف بە توانای ئەندیشە ی فراوانی کورد بکات
لە پایەدارکردنی کەسانی تەلەکەباز و کەلەکچی دا
پرە لە هەیکەلی زیندووی شەخسی پیروژ کە پەرۆی سەیدیان لێ
بەستراوە و خۆیان هیچ نین جگە لە کارەکتەری تەمبەل و تەوێزەل
و تێزەل

وەک ئەوانە ی لە حەمام گوێیان لە سەدای خۆیان دەبن و نازانن
تاقیگە ی ستۆدیۆ جیا یە لە حەمام
لە حەمام رووتی لێ ستۆدیۆ دەنگت ئاشکرا و حەقیقەتی رووت
پیشان دەدات.

*وہ فاداری خراب نییہ. کاتی خوئی ریخراوی یه کیتی قوتابیانی کوردستان به دہستیشخہری سەرۆک مام جہلال دامہ زرا. نامیلکە ی (یہ کیتی قوتابیانی کوردستان بۆچی؟) بایەخی دامہ زرانندی ئەو ریخراوہ پیشەییہ کوردستانیہ روون دہ کاتہوہ.

هه قه ئەو ریخراوہ ئەمە ی لەبەرچاو بیت کە کۆنگرە دہ کاو مینبەر بۆ گفتوگۆ تەرخان دہ کات کە چی لە میژووی رەوتیکی سەرەکی تیکۆشانی کورد دہ دات.

*هەلبژاردن شتی باشی تێدایە نەك هەر بۆ دیموکراسی و ئالۆگۆری دہ سەلات، بە لکو بۆ حزب و لایەنە شپرزەکانی ئۆپۆزسیۆنیش کە تا بینا قاقایان کیشەیان هەییە و پەنگە دیموکراسی و ململانی لە گەڵ ئەوانی تر هانیان بدات ناکۆکی و شپرزەیی وەلا بنیـن و خەریکی (دوژمنە دەرەکیەکانیان) بن.

فەنتازى

*باوھېرى پى دەكەيت وا دەزانى غەشىم و لەدۇنيا نازانى، خەنجەرى
ژەھرت لەپشتەوھ لى دەداو وا دەزانى مەلنە. پەنگە مەلنە بىت،
بەلام مەلوم رەھشتى رۆشنىر شە نابات ئەگىنا باوھېرى خۇي
نەدەدۇراند.

*وا لە خەبەردار خەبەرمان لەسەر دا، بەس كەس داواي ناوي
نەكات چۈنكە گىرگ باسى دياردەكەيە نەك سەلەوات لە ديدارى
كاكم. مەبەست رۈنكردنەوھى ئەوھىە مەرج نيە ھەموو نووسىنىك
راست بى تەنھا لەبەر ئەوھى مافى بىروراي ھەيە، زانىارى ھەلەو
پەلەش بدات.

*ھەرۈھە خەبەرى لى دەدەين تا نەبىتە پالەوان كە خۇي
خەنجەرى غەدر دەوھەشەن. پىي وايە بەمبۇرە ئىشى خۇي
دەمەشەن. نازانى قفلى لى دا و باوھېرى دۇراند.
*مەترسن ئەمە رۇمانى پەنھان نىيە ئەمە كۈرتە چىرۆكى ئاسايە.

*ژان دهيانگريټ كه هه وال له سهر كوښوونه وهى دوولايه ن دهيت. ژان دهيانگريټ كه تهنانهت حربه كه شيان لايه نيكي نهو كوښوونه وهيه ييت. چونكه ئاره زوويان له ناكوكى و دووبه رهييه، له وهدا دهنه ئه ستيړه كه دهر كه ونو قسه بكنو توانج تيگرن كه ئاشتى و ليكگه يشتن هه بي نهوا ناويان نايه و ره سميان له شاشه كانه وه دهرناكه وييت.

*دهرس وهرناگريټ هم عه بادييه، دهره نجامه كانى له هه لېژاردن پييان گوت به شهركردنى دژى كوردو قسه به كهركوك دهنكى زياد ناكاو كورسى بالا ناكات، به لام ههر كه لىي دهقه ومى كهركوك ده كاته ههره شه. ئه رى كه سيك نيه پى بللى كاكه ههر كهركوك سه رى پيشينانى خوځى خوارد.

مالكى و جه عفهرى و پيش ئه وانيش سه ددام دهرسيان وه رگرتووه. توښ ههر وه رى ده گريټ.

*چونكه پايزى وه رينى گه لای گه شه كردنيانه جه ماعه ت ئه لّين
كه شوه وه وای پايز له بارو گونجاو نييه. ئه گهر كه سّیكى تر وای بوتايه
تۆپخانه دونیای كه پ ده كرد.

*هیشتا یه کیتی و پارتی هه ر تاوتوئی ئه كه ن له سه ر چی
بگیرسّینه وه ئه م به ره یان ئه و هاوپه یمانی. باشه ئه ی حزبه كانی
تر كه ده یانگوت سیاسه تمان سه ربه خویه بۆچی ده ریچه یه ك پّیشنیاز
ناكه ن؟

*داعش هات و داعش چوو. حزب و هیزه سیاسیه كانی عیراق
جیهادیان ئیعلان نه كرد، كه چی له سه ر كورسی و چوار پایه چه ند
دانه یه کیان جیهادیان دژی ئه مه ریکا راگه یاندوو.

وہا لاھو ئہ علم

*بۆ ئەوانەى لە وتەکانى شىخى دىپلۆماسىيى عىراق نىگەرانىن
 كە مانشىتي سەرەكى دىدارەكەى سىخورمەيە لە لاىەنىكى سىياسى،
 خاتەر جەم بن، ئەو مانشىتە ھى پرۆفىشنالە بىلايەنەكانن، وە
 گەرنا لەناوەرۆكى دىدارەكەدا سىخورمەى زۆرى تىدايە لە سىياسەتى
 پەيوەندىيەكانى ھەريّم لە گەل بەغدا.
 ناوەرۆك شتى تىدايە، وەللاھوئەعلەم.

*بەرپرسەكەى يەكگرتوو لەبارەى دەستلەكاركىشانەوہى وەزىرى
 كارەبا نىگەرانييەكى راستى حزبەكەى گەياندە خەلك، بەلام قسەيەكى
 سەرنج راكىشى كرد كە نىگەرانييەكەى خۆى كردە نىگەرانى لاى
 خەلك. ئەو لە كۆنگرە رۆژنامەنووسىيەكەدا وتى: (ئەمە راكردن نىيە
 لە بەرپرسيارىتي، تەنيا خەمى ھاوولتياغانە، ئىمە دلنایين حكومەت
 نەيدەتوانى داخوازيەكانى ئەم وەزارەتە جيەجى بكات)، پرسىار
 ئەوہيە كە (نەيدەتوانى) ئاماژەيە بەوہى شتەكە لە دەسەلاتى
 حكومەتیش نىيە، ئىتر وەزىر لە چى حكومەت زویرەو خەمى
 ھاوولاتى لە كویداىە؟

*عەيبى مەيداي حزبى ئەوہيە ناتوانيت ھەموو شتيك بليت،
 عەيبى مەيداي غەيرە حزىيش ئەوہيە ناتوانيت ھەموو شتيكى دەيلن
 پىكەوہ گرى بدات، بۆ نموونە دوو رۆژنامە، دوو راپورتیان لەسەر پلە
 بەرزكردنەوہى راويژكارەكانى پەرلەمان كردووہ كە لە سەر دەستى

جیگری سەرۆکی پەرلەمان کراون، بەلام یەكەمیان پیمان نالێ ئایا ئەم
 کارە باشە، یان نەخێر، پێشمان نالێ ئەمە بەلگەی ناکۆکی حکومەت و
 پەرلەمانە لەولا، یان هەروا رێکەوتی بپاری جیاوازه.

دووهمیشیان پیمان نالێ ئایا بپارەكە خراپە، چونکە جیگری
 سەرۆک دەریکردوووە ئەگەر سەرۆک دەریکردبا راستکردنەو بوو
 لەپیناوی عەدالەتدا یاخود نەخێر؟

ئایا راویژکارەکانی فراکسیۆنی هەژموون و فراکسیۆنی زیزکراو چی
 دەلێن؟

وەللاھو ئەعلەم.

*دوینێ کوردستانی نوێ پوختهی بۆچوونهکانی نووسه‌ری سعودی «عه‌بدوڵڵا ئه‌لعیتیی» بڵاوکرده‌وه که له‌ژماره‌ی ئهم هه‌فته‌یه‌ی رۆژنامه‌ی سعودی ده‌رچووی له‌نده‌ن، شه‌رقی ئه‌وسه‌ت، بڵاویکرده‌وه. ناوبراو له‌وتاری (کوردو وڵاتانی ئاسیای ناوه‌راست) داوا ده‌کات عه‌ره‌ب و که‌نداوو به‌تایبه‌تی سعودیه‌ی کارتی زوڵم‌لیکراوی کورد به‌کار بێنن بۆ به‌رانبه‌ره‌کی له‌گه‌ڵ ئێراندا.

عتیبی دوا‌ی ئه‌وه‌ی دانی پێدا ده‌نێت کورد زوڵمی لیکراوه‌و مافداره‌ دێته‌سه‌ر ئه‌سلی مه‌قسه‌ده‌و داوا ده‌کات کارتی کوردی دژی ئێران به‌کاربێت. ئه‌و ده‌مانکاته‌ به‌شیک له‌ میحوه‌ری سوننی که‌ هه‌ر بۆ ئه‌وه‌ باشه‌ دژایه‌تی میحوه‌ری شیعی بکات. ته‌بعه‌ن ئه‌مه‌ یه‌که‌مجار نییه‌ له‌می‌ژوودا کارتی کوردی بۆ به‌رژه‌وه‌ندی ده‌وله‌ته‌ زله‌پزه‌کان سوئی ئیستیفاده‌ی لی بکری‌ت. به‌لام له‌ وه‌ختیکدا کورد خه‌ریکه‌ راده‌بێته‌وه‌و ده‌بێته‌ خاوه‌نی خو‌ی تازه‌ ئه‌م بیرمه‌نده‌ سعودیه‌ داوا‌ی به‌ ده‌سکه‌لاکردنی مه‌سه‌له‌ی کورد ده‌کات. جاران زله‌پزه‌کان ته‌ماعیان له‌ کارتی کوردی بووه‌، ئیستا سعودیه‌ش گه‌ره‌کێتی. کورد له‌سه‌ر ئه‌مه‌ وتویه‌تی چۆله‌که‌ تو‌و خۆت چی و گوشتاوت له‌چی؟.

*به‌لگه‌ زۆرن بۆ دا‌برانی سیاسه‌تی ئه‌مریکا له‌وی له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست ده‌قه‌ومێ. یه‌که‌ له‌وانه‌ شرۆفه‌ی دیپلوماسی ئه‌مریکیه‌ بۆ تیکچوونی په‌یوه‌ندییه‌کانی نێوان ریا‌ز و تاران. وا دونیای هه‌ردوولا له‌

باليۆزخانه و كونسلخانه بهربوونه ته گيان ههردوو ولات، كه چى جۆن
كىرى هه ر به وه ئىكتفای كردوو ه حكومه ته كانى رۆژه لاتى ناوه راست
هانبدات ناوبژيوانى ديبلۆماسى بكهن بۆ چاره سه رى كيشه كان. كه نالى
ديبلۆماسى به فلته رى سه فارهت و كونسلخانه كاندا ده پروا. ململانى
سوتانى ديبلۆماسى به لگه يه بۆ ئه وهى جارى ده رفه تى ديبلۆماسى
نه خه ملىووه.

خەنجەری عوسمانی

بلاوکراوەی (Me panorama) نووسیووویەتی: حکومەتی دادو گەشەپێدان، سعودیە لە نیوەی رێگەدا بەجێهێشتوو. گوایه ئەمە سییەم جارە خەنجەر لەپشتی هاوپەیمانیە سوننییەکە ی خۆی دەدات. جاریکیان کە هاوپەیمانییە شەری لە یەمەن راگەیاندا، جاریکیان کە هاوپەیمانیی ئیسلامی دروستکردو ئەمجارەش کە تووشی دەرگیری هاتوو لەگەڵ کۆماری ئیسلامی ئێراندا. بەگوێرەی ئەم هەوالە بێت سێ جار خەنجەر وەشاندنە کە بەلگەیە لەسەر ئەوەی تورکیا پایزە هاوپەیمانیە.

تائێرە قسە ی بلاوکراوە کە تەواو دەبێت، ئەوەی ماوە وەسفی خەنجەر لەپشتەوه دان هی فیلادیمپەر پوتینەو رەنگە نەك هەر بۆ سعودیەو هاوپەیمانییەکە ی لەگەڵ تورکیا دەست بدات. بەلکو بۆ لایەنەکانی تریش دەست بدات. لەبیرتان بێت لە گەرمە ی شەری مەخمورو هیژشی داعشدا د. فوئاد حسین سەرۆکی دیوانی سەرۆکایەتی هەرێم وتی: تورکیا تووشی ناویمیدی کردین. ئایا کەسی تر ئویمیدی بە هاوپەیمانییە تورکیا ماوە؟!

شیخەکان لە هەولێر

بەگوێرەی هەوالێکی pukmedia ئەنجومەنی هۆزە شوێرەکانی عێراق لە شاری هەولێرەو پالپشتی خۆیان بۆ سعودیە راگەیانداوو. باشە ئەگەر ئەمە بۆ گێچەڵکردن بە کورد نەبێت، ئەنجومەنی

ناوبراۋ شوپنى تىرى نەبوۋ كۆنگرەي تىدا بىكات؟ چىگەي تر نىيە
پالپشتى سعودىيەو دژايەتى ئىرانى لى بىكەن، لە بەغدا كۆنگرە بۆ
دژايەتى سعودىيە دەكرىۋ لە ھەولپىرىش كۆنگرە بۆ پىشتىۋانىيەكردى.
كوردستان بۆ لەم دەردو بەلایە تىۋە دەگلىنن؟
ئەگەر ئەو كۆنگرەيە لە سلىمانى بوۋايە، ھەندىك مىدىا ھەللایان
دەنایەۋە گۋايە سلىمانى شارى بىن حاكىمەۋ لە ژىر ھەژموۋنى
ئىراندايە!

*سەرۆکی کۆریای باکوور دەرس و دەوری عیراقی باسکرد، وتی: سەدام و قەزافی بۆیە لەناوبران، چونکە بەرنامەی ئەتۆمی خۆیان هەرزان فرۆش کرد. هیچی وایان لەبەردەست نەبوو بتوانن داکوکی پێیکەن لەخۆیان و رژێمەکیان.

ئەمە ئەو دەرسەییە سەرۆک کیم جۆنگ ئۆن لەکتییی ئەزموونی دیکتاتۆرەکان خۆیندویەتییهو، بەلام لەبیری دەچیت کە پاکستان ئەتۆمی هەیە کە چی ئەتۆمی نەیتوانیوو لەبەردەم هەرەشەو دەستوەردانی دەرەکی بپاریزی و تەنانەت لەمەلانی لەگەڵ هەندستانیشدا سەنگی لەسەنگی دەلەبی زیاتر بکات. ئەوێ پاکستانی پاراستوو ئەو کەموکە دیموکراتییە کە هەناسەی ئازادی و ئالوگۆری سیاسی داو بەسیاسەت و جەماوەر لەو وڵاتەدا، دیموکراسییە کە زوو پیلانی تیرۆریستان و دەستوەردان پەك دەخات، نەك بەرنامەی ئەتۆمی پاکستان.

*ئەگەر خوای گەورە کردی و نادیه موراڤ بوو پالتۆراویکی بەهیزی خەلاتی نۆبەل بۆ ئاشتی با هەر لەئێستاوە لەسەر ئەو ریکبکەوین لەسەر نادیه ش نەیکەینە هەللاو نەیکەینە مریشکە رهشە. نادیه موراڤ کچی ئیزدی، کوردستانی، عیراقیه، تا کورد لەچوارچێوهی عیراقتا دەژی و تا نادیه خۆی بەکورد دەزانیت. کەس موزایەدە بەسەر ئەم کەنیشکە فەقیرەو نەکات و نان و پیازی ئیزدایەتی و کوردایەتی و

عیراقچیتی پیوه نه خوات. واقعی حال ئه وهیه تراژیدیای ئیزدیه کان
ههر له خویمان قه و ماوه و له که متهرخه میشدا ههم کوردستان و ههم
عیراقیش بی خه تا لی ده رناچن. پالئوراوی بو خه لاتی نوبل
پالنه ریکی ره مزی و مه عنه و ییه بو به ره و پیشبردنی پرسی جینۆسایدی
ئیزدیه کان. بو ئه وه نییه پرسی حزبی، یان پرسی ره گه زایه تی و پرسی
ململانی تی ژیره ژیری پیبه ن به ریوه.
نادیه ناسنامه یه کی هاوبه شه.

*دیاره رای گشتی له کوردستان خهریکه کاریگه‌ری داده‌نیت له‌سه‌ر رووداوو بریاره‌کان، بۆیه په‌رله‌مانی کوردستان بریاری به‌رزکردنه‌وه‌ی مووچه‌و پله‌ی راویژکاره‌کانی راگرت.

راگه‌یه‌ندراویکی راگه‌یانندی په‌رله‌مانی کوردستان ئاماژه به‌هه‌لۆه‌شاننده‌وه‌ی بریاری (٥٨٧٨٠) له‌روژی ٢٠١٥/١٢/٩ به‌ئیمزای جیگری سه‌روکی په‌رله‌مان کراوه که به‌لئی ئه‌و بریاره له‌گه‌ل سیاسه‌تی چاکسازی حکومه‌تی هه‌ریم ناگونجیّت. په‌شیمان بوونه‌وه له‌بریاری وا کاریکی زۆرباشه‌و هیوادارین بێته‌ سیاسه‌تیکي گشتی له‌کوردستان. خۆباشتر وایه بریار دواي لیکۆلینه‌وه‌و گه‌لآله‌کردنی هه‌موو پێداویسته‌یه‌کانی ئینجا ده‌ربجیّت. به‌لام به‌دره‌نگیشه‌وه له‌هه‌له‌ په‌شیمانبوونه‌وه هه‌ر فەزێله‌ته. زیان نه‌ک له‌نیوه‌ی به‌لکو ٧٥٪ یش بگه‌رپێته‌وه هه‌ر خێرو سه‌ده‌قه‌و باشه. داخۆ ئه‌گه‌ر ئه‌م سیاسه‌ته جیبه‌جۆ بکریّت چه‌ند بریاری هه‌له‌ی تر ماوه که ده‌بیّت هه‌لبوه‌شیته‌وه؟

*موفتی عیراقی تازه‌یه‌و، که‌چی قسه‌یه‌ک له‌سه‌ر کوردو کوردستان ناکات. ئالای کوردستان که له‌سایه‌ی ئارامی ئه‌ودا کۆنگره‌ی سونه‌کان له‌پایته‌خت ده‌به‌ستیت، له‌کۆنگره‌دا وه‌کو میوانیش دانه‌نراوه.

باشه‌ خێره کوردستان کۆنگره‌ی وا له‌باوه‌ش ده‌گریّت؟

کۆ ریی به‌کۆنگره‌ی وا داوه که موفتی عیراق رافع الرفاعی

به زمانیا نهیه ت باسیکی کورد بکات؟. کی خشته ی کارهکانی بینیه
وهزاره تی ئه وقاف که وهزیره که ی له مه نفای پشت دیگه لهیه یان
ئیداره ی پارێزگای ههولێر که ئه نجومه نه که ی به شی حزبهکانی تیدا
نییه؟ کۆنگره ی عه ره بی سوننه له ههولێری پایتهختی کوردستان یه که
له دهیان ویستگه یه بو شپزه بی ستراتیژیکی رهوا له مامه له مان له گه ل
کوردستاندا.

داواکردنى پۆست لەكەركوك لەوەختىكىدا نە ھەلبژاردن بەرپۆھىيەو نەئىستحقاقيكى ھەلبژاردن ھەيە، وروژاندىكى رۆژنامەيى سەرنجراکيشە، پارتى لەئەنجومەنى پارىزگاي ھەولپرو دھۆك بەشى يەکيتىو حزبەکانى تر نادات، زۆر سەيرە لەكەركوك داواى پۆست بۆخۆى بکات.

ھەموو لايەك دەزانن دەنگى يەکيتى لەھەولپرو دھۆك زۆر زياتر لەدەنگى پارتى لەكەركوك، کەچى پارتى لەكەركوك پۆستى زۆرەو لەپايتەختى کوردستانيش ئىستحقاقى ھەلبژاردنى خەلک نادات، لەموسلى پيش سەردەمى داعشيش يەکيتى مەحروم کرد لەپۆستەکانى خۆى، کەچى لەو کەركوکەى لەھەندىک شويندا نيواو نيوى پۆستەکانى وەرگرتوو، داواى ھى تريش ئەکات.

*ھەوال ھەيە سەربەقور ديتتە پیکەنين وەك ئەو ھەوالەى باس لەخۆپيشاندانى خەلکى بەسرە دەکات بۆ پشتيوانى لەسەرۆکى پەرلەمانى کوردستان دژى سياسەتى پارتى لەدەركردنى وەزيرەکانى گۆرانو سەرۆک پەرلەمانى کوردستان. چەند مانگیکە تەنگزەکە دروست بوو، تازە ھەوال ئەچى بۆ بەسرە، بەعدە خەرابى بەسرە. تازە بەسرە پيى دەزانى پەرلەمانى کوردستان لى قەوماو و سەرۆکەکەى لەمەنفاى ئەم ديو ديگەلەيە.

تازە ھاوپشتى و ھاوسۆزى بەسەر پايتەختى ھەريىمى کوردستانو

به سهر پایته ختی عیراقی فیدرالی و به سهر پایته ختی شوینه پیروژه کانی
شیعه دا گوزهر ده کات و له به نده ری به سره ده نیشیته وه.

جاران باشتربوو، شوڤشی ئوکتۆبه ر که قهوما پاش ماوه یه ک
له به سره شانیه مارکسی دروست بوو، که چی چهند مانگه له کوردستان
قهوماوه، تازه هه وال له به سراوه دیت که گرتیه فیدۆیشی نییه و
وینه ی فۆتۆگراف ده لیت له و به سراهه وینه ی په رله مان هه لواسراهه.

حزبیه کی نمونہیی کیہ؟ ٺہو کہ سہیہ کہ ستایشی پارته کہی
 دهکات، نوقورچ له رکابه رو هاوپهیمانی پارته کہی دهگریٲ، گالته
 به حزبی به شه کانی تری کوردستان دهکات و سووکایه تی به حزبی
 رکابه ری حزبه کہی دهکات. به م تاريفه وتاریکی نمونہیی و حزبی له
 روژنامه یه کی (سهر به خو) یانی وه کو (رووداو) دا ده بینین.

له دوا ژماره ی روژی (۲۰۱۶/۳/۲۸) ی رووداو-دا، ریوار که ریم وه لی؛
 فوٲبیای یه کیتی فراوانتر کردوو وه کردوو یه تیبه فوٲبیای هه موو حزبیٲ
 جگه له پارته.

له یاداشتیی کی (۳) به شدا به دلی پارته کی پیٲرٲکت، مه دحی
 سه روکی پارته و پارته که ی خو ی کردوو. ٲینجا به دلی پارته که ی
 نوقورچ و توانجی له یه کیتی و گوٲان و په که که ش گرتوو. ئی خو
 راگه یاندنکاریکی عه یاره بیست و چواری حزبییش هه ر ٺه مه نه دهکات
 که ریوار کردوو یه تی. سوبحانه لآ هیشتاش ده ٲین بی لایه نه، پارته
 نییه و سهر به خو یه، رهنگه فره که ی هه ر ٺه وه بیٲ که ٲابوونه
 نادات.

كۆبۈنە ۋە يەككى ناپەسىمى

ھەۋالەكە بەھۇ جۆرەيە كە سەرۋۇك جىڭرى سەرۋۇك سىكرىتىرى پەرلەمانى كوردستان لە دىدارىكى ناپەسىمىدا لەسلىمانى لەبارەگاي سەر بەھۇزىكى ئىسلامى، لە شىۋىنىكى ناپەسىمى كۆبۈنە تەۋە ھەندى لە سايتە ناپەسىمىيە كانىش بەشىۋەيەكى ناپەسىمى ھەۋالەكەيان بىلۈكرىۋەتەۋە تا ئىستاش تەنھا بەشىۋەيەكى ناپەسىمى ھەۋالى كۆبۈنە ۋەكە رەتىكرىۋەتەۋە. دۇخى سىياسى لە كوردستان بەھۇ پەكخستىن قۇلبەستىكرىنى پەرلەمانى كوردستان ۋە بەرەۋ نىشۋىكى تەپرو شىدار غلۇرىۋەتەۋە لە قورە لىتەيەكدا چەقىۋە مەكىنەيەكى بەھىزىش نىيە دەربازى بىكات، بۇيە نەك كۆبۈنە ۋە ناپەسىمى، بەلكو كۆبۈنە ۋە رەسىمىش ناتوانى، بەبى ئىرادەۋ بەبى وىستى سازىكرىن، شىتىكى ئەۋتۇ بەدەست بەيتى. بۇيە ئەگەر ھەۋالى ناپەسىمى ئەۋ كۆبۈنە ۋە ناپەسىمىيە، بەشىۋەيەكى رەسىمى رەتىكرىۋەتەۋە، ئەۋا دەردەكەۋت كە دىدارىكى لەۋ جۆرە روۋىنەداۋە، بەلام لە ھالەتىكى لەۋ جۆرەدا، ئەگەرى سازىكرىن ئەۋ كۆبۈنە ۋەيەۋ ئەگەرى سازىكرىن يەكسانە بەيەك. بۇيە ھەۋالەكە ھەر بە ناپەسىمى دەمىنىتەۋە، چۈنكە ھىچ لايەنىكى رەسىمى ناتوانى باسى بىكات. ئەۋانەشى باسى دەكەن تەنھا لايەنە ناپەسىمىيەكانن، بۇيە ئەم ستۈۋە كۈرتەي ئىمەش ھەر بە ناپەسىمى دەمىنىتەۋە.

ئەمە چەند جارېكە باس نيوز و دەستە خوشكەكانى لە میدیا سېپەرەكان درۆ و دەلەسە بەناوى راگەياندىنى يەكيتى و لەسەر راگەياندىنى يەكيتى بۆلۆ دەكەنەو، كە دواترينيان گوايه فەتواى سنووردارکردنى كوردستان بەسەر سى بەش و فەرامۆشکردنى بەشى كوردستانى رۆژەلەتە، لە ترسى كۆمارى ئىسلامى ئيران.

روو زەردەكانى باس نيوز بەم جۆرە درۆيانە دەخوازن پەراوېزى بەگەكانيان پاك بکەنەو، كە تۆماريان لە بزووتنەو، رۆژەلەتە كوردستاندا رەش و چلکەنە، وا دەزانن يادەو، كوردایەتى رۆژەلەتە وەكو يادەو، كوردایەتى باس نيوز كۆلە و لەبیری چۆتەو، كى ھیزی پشتیوان و كیش لە سەنگەرى ھەلەى بەرامبەر بوو؟ وەك چۆن ئیستا خەندەق لى دەدەن بە پرووی رۆژئاوا و ناحەزى شۆرشى باكوورن.

لېبوو، كەكانى باس نيوز كە ئەرکیان دارشتنى راسپاردە ئەمىنیەكانە، وا دەزانن راگەياندىنى يەكيتى، كە نالەكانى خوێ لە سیاسەتیکى مەرکەزى توونددا شەكەت داو، تا ئەم جۆرە بریار و راسپاردانە دەربرکیت و ئەوانیش درۆى بۆ دابەشەن.

كارى راگەياندىنى باس نيوز لەو تەھى ھەيە دەستى سوورە بەخوینى مەرکەزى نووسین لە دژایەتیکردنى تیکۆشانى كورد لە بەشەكانى كوردستان و ماشەلەلای لى بێت لە دیموکراسیەكەى ئاکپارتیدا جیى رۆژنامەشیان (چاپى تورکی) کراوەتەو، كە چى خەم و خولیاى بۆتە

چاودېږی راگه یاندنی یه کیتی.

هه ر دوو ههفته پېش ئیستا درۆیان فهرموو، گوايه تورکيا گله یی
له راگه یاندنی یه کیتی هه یه و ئیستاش درۆ بۆ دۆسیی ئیران و
رۆژهه لات ده کهن.

له پاشکۆ و داردهستی راگه یاندن وایه که هه موو خه لک وه کو
خویان پاشکۆ و راسپارده له م و له و وه رده گرن.

